رالولکی حکومت باید له وسلو ملاتړ ته دوام ورکړي

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی می باشد

د افغانستان په اړه د ناټو او ایساف له غونډې څخه ...

... سروې د څیړنې او ... اړه راپور ...

Ketabton.com

... صمیمیت انتخاباتی تلاش نماید

راتلونکی حکومت باید له رسنیو ملاتړ ته دوام ورکړي

زلمی . ش

دستاور په توګه کار وکړم ، خو لري کوم منصب نه غواړم ،، په هر حال په ورسنیو څه باندې دپارلمو کلونو کې رسنیو د افغانستان د حکومت په خانګړې توګه د حامد کرزي د ملاتړ لر سیوري لاندې ډېر پرمختګ کړی دی ، د وینا ازادي د افغانستان په اساسي قانون کې خوندي ده ، اوس په افغانستان کې درې پنځوس تلویزیوني شبکې او یو سلو اویا محلي راډیوګاني دي ، دا ټول د تیر حکومت د ملاتړ او زیږنده ده او دا د حکومت لوینه لاسته راوړنه ګڼل کېږي ، په لوښتنه کې د حامد کرزي د هغه رول ستاینه هم وشوه ، چې د رسنیو د ملاتړ لپاره یې لوبولو ، نه ده ورو سته له یل ټاکنې کیدونکو ولسمشره هم د رسنیو استازو همدا هیله ده ، چې د رسنیو د پراختیا او ملاتړ لپاره ملا وتړي . رسنی په اصل

کې ، رسنی باید خپل ځای په خپله وساتي او دملي وحدت لپاره کار وکړي ، رسنی باید ولس پر خپل ورټول کړي ، نه دا چې د پردیو په لمسون پارونونه لمن ووهي ، همدا اوس یو شمیر رسنی شته ، چې د ټاکنو په بهیر کې مغرضي خپروني لري ، همدا ډول رسنی په ولس کې د ویرې او ډار فضا رامنځته کوي ، همدا ډول رسنی د پردیو کلتور پر افغان ولس ورتپي او د خپل فرهنګ په خلولو شرمیږي ، دا د رسنیو رول او مسوولیت نه دی ، بلکې رسنی باید دافغانستان ملي او مثل شوېو ارزښتونو ته په پام سره خپروني وکړي ، رسنی باید له ولسه ویوسني ، چې څرنګه خپرونو ته اړتیا لري ، خو دا شوره ده ، چې رسنی دولس اړتیاوې درک کړي او د ولس د هیلو د ترسره کولو لپاره

په مهم او تاریخي پړاو کې د رسنیو رول

سرمقاله

د افغانستان په اړه د ناټو او ایساف له غونډې څخه د رغنده پرېکړو په هیله

قرار شینواري

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی می باشد

بمناسبت روز جهانی حفاظت از محیط زیست

عزیزی

د خوندي او سالم چاپېریال برابرول ډېر اړین دي

روغتیا او ژوند

د امیدواره کېدو په اړه د حقوقي پوهاوي اړتیا

د ولادي فیستولا د له منځه وړلو
پروګرامونه ورځ ونمانځل شوه په
هغې غونډه کې، چې له همدې
امله دعامې روغتیا په وزارت د

دعامې روغتیا وزیره ډاکټره ثریا دلیل غونډې ته د وینا پر مهال

ملالی زېږنتون او د ملګرو ملتو
سازمان د وګړو د صندوق له خوا
جوړه شوې وه؛ د عامې روغتیا
وزیرې ډاکترې ثریا دلیل خبرې
وکړې او وې ویل فیستولا
یوازې یوه روغتیایي ستونزه نه
ده، بلکې ټولنیز، اقتصادي او
فرهنګي اړخونه هم لري چې
زیاتره بېوزلې او بېسواده ښځې
اغېزمنې کوي په همدې مقصد
دې له اړتیا ده چې د روغتیا او د
امیدواره کېدو د حقوقو په باب

د ښځو د پوهاوي کچه لوړه
کړو هره امیدواره ښځه باید د
ماشوم د زېږون په وخت کې
روغتیاپال ته لاسرسی ولري
وقایه هغه وخت امکان لري چې
ښځې د امیدوارۍ له وخت
څخه د ماشوم تر زېږون پورې د
قابلې له خوا په ولادي څارنو او
د کورنۍ د تنظیم په میتودونو
لاسرسی ولري او د زېږونونو
ترمنځ واټن باید په پام کې
ونیول شي دې وویل د عامې
روغتیا وزارت د امیدوارۍ د
روغتیا ریاست او د ملګرو ملتو
سازمان د وګړو صندوق له
۲۰۰۷ کال څخه رایه دې خوا!

د ملالی په روغتون کې د فیستولا
د درملنې د لومړي ملي مرکز
ملاتړ کوي چې د ملګرو ملتو
سازمان د وګړو صندوق طبي
تجهیزات د دغه روغتون په واک
کې ورکړي دي دغه راز د دغه
روغتون کارکوونکي د ملګرو ملتو
سازمان د وګړو د صندوق په ملاتړ
د فیستولا د عملیاتو په برخه کې
روزل شوي دي دملګرو ملتو
سازمان د وګړو د صندوق رییس
ډاکتر ایت رابرټس وویل چې د
ملالی روغتون د فیستولا د
ناروغۍ د له منځه وړلو د پراخ
پروګرام بوسټ دی، چې مورد
عامې روغتیا وزارت په همکارۍ.

هغه په افغانستان کې پرمخ وړو د
تېرو پنځو کلونو په بهیر کې پر
ولادي فیستولا ناروغۍ اخته څه د
پاسه څلور سوه پنځه دېرش تنه
ناروغان په ملالی زېږنتون کې
تداوي شوي دي په ۲۰۱۰ کال
کې د ملګرو ملتو د سازمان د وګړو
صندوق په دې باب د درسي نصاب
په رامنځته کولو کې هم مرسته
کړې ده په تېرو څلورو کلونو کې د
ملالی روغتون ډاکټرانو او روغتیا
پالانو په منظم ډول روزنیز
پروګرامونه جوړ کړي دي دغه
پروګرام دریاتې پیاوړتیا په مقصد
دملګرو ملتو د سازمان د وګړو
صندوق او دعامې روغتیا وزارت په
پام کې لري چې له درملنې وروسته
ناروغان د ټولنیز بیا ادغام او د
هغو دځواکمن کولو لپاره هر
اړخیز پروګرام تطبیق کړي چې له
دغو ناروغانو سره مرسته وشي
دملګرو ملتو سازمان د وګړو د
صندوق د ۲۰۱۱ کال د سروې له
مخې له هرو زرو ښځو څخه
څلورنیمه یې د ولادي فیستولا په
ناروغۍ اخته شوې وي   باختر

د وینې ورکولو ګټې

دا مشاهده شویدي چې د وینې د
اوسپنې د مقدار د زیاتېدو په نتیجه کې د
زړه په امراضو د اخته کېدو چانس
ډېرېږي، ځکه چې وسپنه د کولیسترول
د ارجاع کولو په عمل کې مهم رول
لري چې دغه په خپل وار سره د زړه د
شریانونو لپاره تاواني او د زړه د امراضو
سبب ګرځي، پدې اساس په منظمه توګه
سره وینه ورکول خصوصاً په نارینه وو
کې د زړه په حمله کې دري چنده
کمښت راولي.
د تازه وینې او نوې سره کرویاتو په تولید
کې چټکیا په بدن کې د سره کرویاتو په
مقدار کې د وینې دورکولو په نتیجه کې
کمښت رامنځ ته کېږي چې ددې د
سمدستي جبران لپاره د هډوکو مغزه
هڅول کېږي چې تر څو تازه وینه تولید
کړي او بدن ته تازه وینه ورسېږي.
د هیموکرومیتوزس د ناروغۍ سره
مجادله هیموکرومیتوزس یوه جنتیکي
ناروغي ده، پدې ناروغۍ کې د اوسپنې
د میتابولیزم یا مصرف غیر نارمل وي او د
بدن په انساجو کې د اوسپنې د ذخیره
کېدو سبب کېږي چې دغه حالت د
بدن و غړو ته زیان رسوي، دغې
اشخاص خپل دوینې د اوسپنې د مقدار

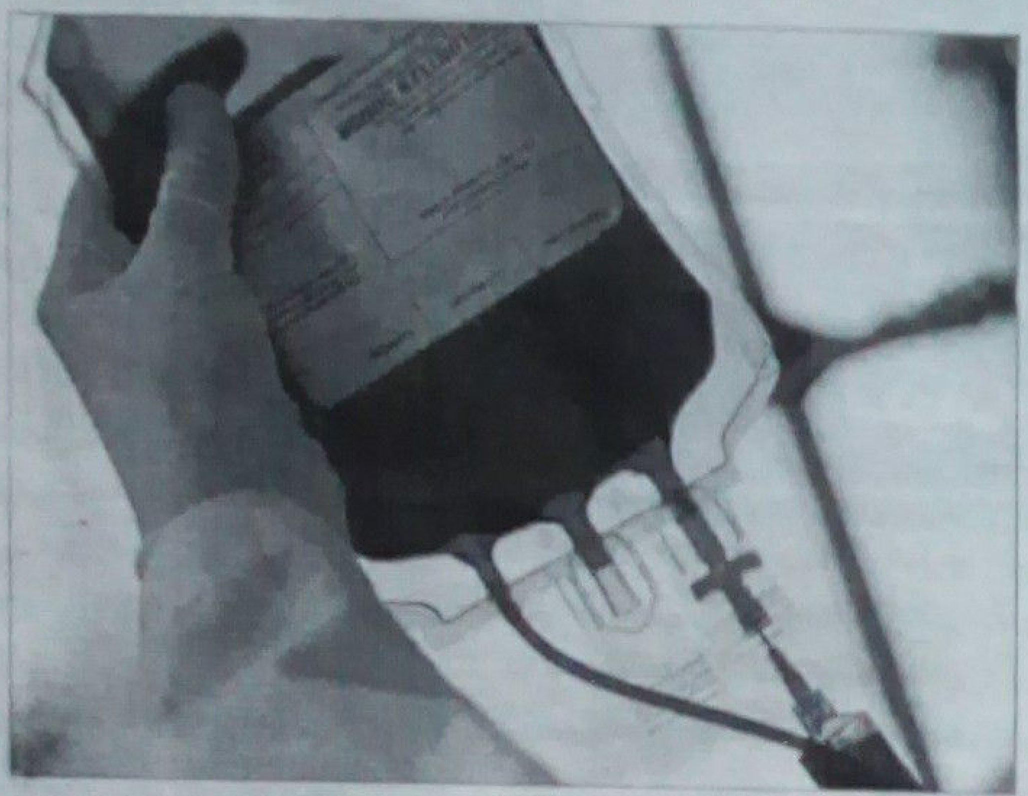

د ټیټ ساتلو لپاره هم کولی شي چې
وینه ورکړي، د داسې اشخاصو وینه ،
وینه اخستونکو اشخاصو ته کوم ضرر نه
رسوي ځکه چې دا یوه جنتیکي
[illegible]
چې په هرو ۳۰۰-۴۰۰ کالو کې یو
کس پدې ناروغۍ اخته دي او د امریکا
د سره صلیب خدماتو دغې کسان د
محفوظو وینه ورکوونکو
په حیث منلي دي.
په بدن کې د خوړو د انرژۍ سون یو
څوک کولی شي چې خپل ځان د
مناسب پرهېز او یا په منظمه توګه د
وینې ورکولو له لارې روغ او تندرست
وساتي، د یو یونټ ۴۵۰ ملي لیتره
وینه ورکولو سره د وینه ورکوونکو په
بدن کې ۶۵۰ کالوري انرژي سوځي
په پاخه عمر لرونکو خلکو کې د
پیاوړتوب احساس په ډېرو انټرنیټي
پاڼو کې دا ذکر شوي مګر تثبیت شوي
ندي چې پاخه عمر لرونکي کسان د
وینې په ورکولو سره د پیاوړتوب او
تازه‌ګۍ احساس کوي، دا زما د
ژوندون ځانګړي تجربه ده چې هرکله
زه وینه ورکوم زه د ډېرې مودې لپاره د

تازګي احساس کوم او ځنې زه فکر کوم
چې زه هیڅ ډول پرېشاني نلرم په منظمه
توګه وینه ورکول په سرطانونو باندې د
اخته کېدو خطر کمېږي او همدارنګه په
وینه کې د آزاد رادیکلونو برقي
چارجونه، سطح ټیټېږي وینه ورکول د
مذهب له نقطه نظره ټول ادیان په نړۍ
کې د نورو پر ژوند ژغورلو باندې ټاکید
کوي چې زه دلته د اسلام د سپېڅلي
دین پر اساس څو ټکو ته اشاره کوم: الله
سبحانه و تعالی فرمايي:
۳۲ -او څوک چې یو انسان له مرګه
وژغورې لکه چې ټولو خلکو ته یې ژوند
وربښلی وي (المایده)
حضرت محمد صلی الله علیه وسلم
فرمایي: هغه څوک چې یو مومن ته د
پرېشانۍ څخه نجات ورکړي، نو الله
[illegible]
لویې پرېشانۍ څخه نجات ورکړي.
پدې اساس کله چې دیومریض دژوند د
نجات لپاره د وینې ورکول ضروري وي
نو پداسې حالاتو کې د اسلام په اساس
وینه ورکول ضروري ګرځي حضرت
محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي د
علاج د یو موثرو طبي طرقو څخه یو
هم حجامت یا رګ وهل دي. او
دحضرت محمد صلی الله علیه وسلم د
درو نورو مبارکو احادیثو مفهوم په
لاندې ډول سره دي.
۱ -خپل رګ د جراحي د چاړه په ذریعه
پرې کړئ او پرېږدئ چې وینه خپله
وبهېږي او دا کار تاسې په هرو درو
میاشتو کې کولی شئ.
۲ -تاسې کولی شئ چې خپله وینه
پرېږدئ چې وبهېږي په هرو ۱۷ ورځو،
۱۹ ورځو او ۲۱ ورځو کې .د ساینس
په Plasma and Platelet Pharisees
په اوسني عصر کې دا د وینې د پلازما او

صفحیات دنوبه د اهدا کولو په هکله د
تطبیق وړ دي.
۳ -د خپل بدن څخه وینه ایستل روغتیا
بهتروي او د سترګو دید قوي کوي.
کوم کسان کولی شي چې وینه ورکړي
د وینه ورکوونکي لپاره عمومي فزیکي
غوښتنې، هغه کسان چې ۱۸-۶۰ کلونو
پورې عمر ولري، نارینه او ښځینه دواړه
کولی شي چې وینه ورکړي
حد اقل ۵۰ کیلوګرام وزن ولري
د خولې د تودوخې درجه باید د ۳۷.۵
درجه سانتي ګرېډ څخه زیات نه وي
منظم وي او په یوه دقیقه کې یا
بد ۶۰-۱۰۰ پورې وي، د روغتیا د
کارکوونکو تر نظر لاندې باید وي، په ۱۰۰
ملي لیتره کې د ۱۲.۵ ګرامه څخه باید لږ نه
وي، شاید چې هیله مند وینه ورکوونکي
[illegible]
ځسرو ناروغي د روماتیزم، دزړه او د
زړه د رګونو ناروغي، امراض ګرده
حساسیت، سرطان، ایډز، د شکرې
ناروغان، د دوو میاشتو راهیسې د ساه
لنډي ناروغي، مرګي، دماغي امراض،
دوامداره لنډي ناروغي، د تېرو دوو
کلونو راهیسې د معدې حاد زخم،
سفلیس او نور مخصوص امراض (زړه
ملاریا حامله ښځې او د ولادت څخه ۱۲
میاشتې وروسته، تر ۶ میاشتو پورې د یو
لوی عملیات څخه وروسته. کوم کسان
چې شپږ میاشتې مخکې وینه اخستې
وي، د غوږ نو د سوري کولو څخه تر ۶
میاشتو پورې، ددې میاشتو راهیسې د
یوې شدیدې ناروغۍ په
صورت کې: د الکولو او مخدره ، مواد
معتادین او داسې طبي مسایل چې
پرېکړه یې د روغتیا و کارکوونکي پورې
اړه لري چې آیا هیله مند شخص وینه
ورکړي او که نه

په دري بعدي چاپ د سر کوپړۍ جوړه شوه

اضافي تولید یا Additive
Manufacturing چې دري
بعدي چاپ هم بلل کېږي،
په خورا سرعت د انسانانو د
تولید او ژوند په مختلفو
برخو کې داخل شوي
دي دري بعدي چاپ د تولید
هغه پروسه ده چې د
محصولاتو دیجیټلي فایلونه
یې د کمپیوټر له لارې
ځانګړو ماشینونو ته، چې په
هغو کې د فلزونو، پلاستیک،
ربړ، سرامیکي موادو او نورو موادو
عناصر ځای پر ځای شوي دي، لېږل
کېږي دا ځانګړي ماشین، چې د چاپ
دري بعدي ماشین بلل کېږي، په
اتومات ډول پرزې او محصولات په
منظم ډول جوړوي او سره نښلوي له
دري بعدي چاپ څخه د بې پیلوټه
الوتکو، فضایي سفینو، موبایل
ټیلفونونو، الیکترونیکي او الیکتریکي
وسایلو د خورا پېچلو پرزو په

جوړولو کې کار اخیستل کېږي دري بعدي
چاپ په طبابت کې هم کارول کېږي، مثلاً د
مصنوعي غاښونو په جوړولو کې خو تر څه
موده پخوا پورې ګومان نه کېده چې له دې

ډول چاپه دې د انسان د سر د
کوپړۍ په جوړولو کې هم استفاده
وشي د طب په تاریخ کې د لومړي
ځل لپاره په هالنډ کې یوه انسان ته
پلاستیکي کوپړۍ نصب شوه دا
پلاستیکي کوپړۍ د دري بعدي چاپ
د ماشین په وسیله جوړه شوې
ده هالنډي جراحان وایي، چې یوه
۲۲ کلنې نجلۍ، چې د سر کوپړۍ
یې د هډوکي د لویېدو ناروغي لرله،

عملیات کړې د دې نجلۍ د سر د
[illegible]
وده د دې سبب شوې وه چې د هغې
پر مازغو فشار راشي، پر له پسې
سردردي ولري او د سترګو نظر یې په
تدریجي ډول کمزوری شي جراحانو
د دې د سر کوپړۍ لرې کړې او پر
ځای یې پلاستیکي کوپړۍ ورپیوند
کړې ده دا کوپړۍ د دري بعدي
چاپ یا اضافي تولید په شیوه جوړه
شوې ده د دې نجلۍ په تداوۍ کې د
شاملو ډاکټرانو د ډلې مشر ډاکټر بن
ویربج د جراحي عملیاتو په اړه وویل
«د هغې د سر د کوپړۍ مخکینۍ برخه
په خاص ډول جوړه شوې ده مور په
پیل کې د ناروغې د سر کوپړۍ لرې
کړه، بیا مو د هغې پر ځای نوې
پلاستیکي کوپړۍ کېښوده چې مازغو
ته کافي ځای وي» ډاکټر بن ویربج
وایي، د جراحي کار چې ۲۳ ساعته یې
دوام وکړ، بریالی و، د ناروغ وضعیت
بیحې به شوی، د سترګو نظر یې هم

بېرته عادي حالت ته راګرځېدلی او
[illegible]
کې ته لیدل کېږي د ډاکټر بن ویربج
په وینا د اضافي تولید ټکنالوژي یا
دري بعدي چاپ دا امکان برابر کړ
چې د ناروغې د سر کوپړۍ دقیقاً په

هغه اندازه جوړ شي چې د هغې د
سر اصلي کوپړۍ وه هغه روغتون،
چې دا جراحي عملیات په کې شوي،
وایي له دري بعدي چاپه د هډوکو د
نورو ناروغیو په درملنه کې هم کار
اخیستل کېدای شي په تېره
بیا هغه هډوکي چې سخته صدمه یې
لیدلې وي

سپورت مو له ناروغیو ساتي

ترینر محمدسرور ((اکبري))

سپورت په ټولیزه توګه دانسانانو روغتیاته
ګټه رسوي اودعمر داوږدوالي لامل
ګرځي په اوسني عصر کې په
سلګونو بېلابېل سپورتونه شته، چې ګڼ
وګړي دخپلې روغتیا دساتنې لپاره پرې
بوخت دي یوله دغو سپورتونو څخه
داندام د پرورش سپورت دی، که څه هم
دغه سپورت ډېر درونډ دی، خو مینه
وال یې ډېر دي د ارش داندام
دپرورش کلپ په کابل ښارکې ځوانانو ته
دسپورتي خدمتونو دوړاندې کولو په
تړاو فعالیت کوي او ډېر ځوانان په دې
کلپ کې غړیتوب لري اوځهواد په کچه
لوبې ترسره کوي په همدې تړاو د
هیواد ورځپاڼې خبریال دارش کلپ له
ترینر ورزشکار محمدسرور (اکبري) سره
مرکه کړې، چې تاسې درنولوستونکو ته
وړاندې کېږي

پوښتنه سپورت په ټولیزه توګه دانسان
روغتیا ته ګټه رسوي، دپرورش اندام
سپورت څنګه دی؟

ځواب ټول سپورتونه ځانګړي اصول
لري، سپورت کول فزیکي لوړتوان
غواړي لکه غېږې نیول، بوکس، کاراته
اودانډام پرورش چې له درنو
سپورتونو څخه شمېرل کېږي او ډېرې
هلې ځلې اوانرژۍ غواړي له نیکه مرغه،
په وروستي لسیزه کې دغه سپورت د
مسلکي کېدو خواته یون پیل کړی دی
دغه سپورت له ډېرې پخوا راهیسې په
افغانستان کې شتون درلود
اوخلکواوورزشکارانو ورسره بلدتیا
درلوده، خو په مسلکي ډول نه تر سره
کېده، کوم افغانان، چې په بهرنیو
هیوادونو کې مهاجر شوي وو هیوادته له
راستنېدو وروسته کومې تجربې یې، چې
درلودې له ورزشکارانو سره یې ګډې
کړې، کراد، کراد یې په ورزش کې خپل
ځای ومونداواوس موږ ګورو، چې د
پرورش اندام سپورت دمسلکي کېدو
خواته روان دی افغانستان دڅو کلونو په
موده کې دپرورش اندام په برخه کې په
نړیواله کچه یې لاسته راوړنې لرلې
کومو ځوانانو، چې په مسلکي توګه
داندام د پرورش تمرین کړي، په بهرنیو
هیوادونو کې یې په نړیوالو لوبو کې
ګډون کړی او په آسیایي لوبو کې یې
مډالونه له ځانونو سره هیوادته راوړي
دي اوس غواړم دانډام دپرورش د

محمدسرور (اکبري)

سپورت دخانګړتیاوو په تړاو ووایم، چې
دغه سپورت له نورو سپورتونو سره ډېر
توپیر لري، ځکه داندام د پرورش سپورت
لوړ فزیکي توان غواړي او همدارنګه
دخوړو سیستم یې نظرنورو سپورتونو ته
توپیر لري نو کوم کسان، چې داندام د
پرورش سپورت ته مخه کوي دغه ټولې
ځانګړتیاوې او اصول باید په پام کې
ونیسي که چېرې په دې برخه کې
ورزشکار معلومات ونه لري، معکوسه پایله
ترلاسه کوي اوددې پرځای، چې اندام
یې ښه شي، بدرنګه کېږي. نو دغو ټکونه
باید پاملرنه وکړي.

**پوښتنه دنوروسپورتونو په پرتله، داندام
دپرورش سپورت څنګه دی؟**

ځواب که چېرې په نړیواله کچه دلوبو
بهیر ته اوبه ځانګړي توګه داندام د
پرورش سپورت ته نظر واچوو، لکه
والیبال، فوټبال اوکریکټ چې په
المپیاکي منل شوي دي اوهرکال یې
لوبې دایرېږي په هغې کچه تراوسه د
پرورش اندام سپورت نه دی مطرح
شوی، ځکه دغه سپورت
نظرنوروسپورتونو ته خپلې ځانګړتیاوې
لري، خو له ستونزو سره سره
دڅو کلونو په اوږدو کې افغاني
ورزشکاران په ځلېدلي اوهیوادته یې
مډالونه راوړي دي، خودنورو
ورزشونو په پرتله دومره دپاملرنې وړنه
دي، یا داچې ددغه ورزش څرنګوالی
اونوعیت همداسې دی اویا داچې
دالمپیک دملي کمېټې لخوا فعالیت اونه
پاملرنه ده، خو په هره وجه، چې وي،
دڅو کلونو په پرتله داندام د پرورش
سپورت په افغانستان کې په ځلېدلي او
دمسلکي کېدو خواته روان دی

پوښتنه کوم ځوانان، چې داندام د
پرورش سپورت ته مخه کوي کومې
ځانګړتیاوې باید په پام کې ونیسي؟

ځواب دانسان دفزیولوژي علم دا ثابته
کړې ده، چې دټولو سپورتونو بنسټیز
جوړښتونه دبدن جوړول دي که یو
ورزشکار ښې ماهیچې ونه لري اوعضلات
یې غښتلي نه وي دوی نه شي کولای
داندام دپرورش سپورت پرمخ بوزي،
دبېلګې په توګه یو غېږنیوونکی (پهلوان)
باید خپلې ماهیچې اوعضلات تیار کړي
او همدارنګه بوکسر او کراته کار کوم
کسان چې، داندام د پرورش سپورت ته
مخه کوي په لومړي پړاو کې باید یوه
اندازه پوهه پیدا کړي لکه دحرکتونو،
خوړو، دترمولو سیستم اوځینې نور
څیزونه، کوم وخت چې دوی کلپونو ته
دسپورت لپاره راځي باید له ترینرانو سره
سلا اومشوره وکړي، چې دوی ورو ورو
دحرکتونو سیستم پوه شي، چې بیا
دوی خپله وتوانېږي وده وکړي کسه
خدای مکړه څوک دترینرانو له سلا پرته
داندام د پرورش په حرکتونولاس پورې
کړي او حرکتونه درانه وي، چې په ورنو
اویا دماشینونو په واسطه ترسره کېږي، نو
ځوانان دښې پایلې پرځای بدې پایلې
ترلاسه کوي کوم مهال، چې ځان ته
دخپل سر وحرکتونو له لارې تاوان
رسوي، بیا نه شي کولای، چې دغه
تاوانونه جبیره کړي په ټولیزه توګه زما
سپارښتنه ځوانانوته داده، له هر ډول
سپورت سره ، چې مینه لري باید ترسره
کولو ته یې ورو دانګي ... شوي
چې سپورت دانسانانو دژوندانه لپاره
څخه شمېرل کېږي، لکه څنګه چې
دانسان دژوندي پاتې

۷ مخ

ادبي پاڼه

په لنډیو کې رانغښتي مفاهیم

نعیمه غني

[illegible]

[illegible]

کیلنت،
په پوړتیو لنډیو کې هم لاس لږ زلني کیلنتل د لنا ایدي په مفهوم کارول شوي دي

۴. که مې پښتو لږ سره نه کړه
یا به لونګۍ لږ سره ځکه تاوومه

همدا راز

پښکي دي پاس په ورو خو کېږده
وطن پردي دی چې واده درپسې خمه

که د دې لنډیو پس منظر ته ځیر شو نو راته څرګنده به شي چې لونګۍ اوبنګړي په پښتنو کې د یو نارینه دغرور او غیرت څرګندویې کوي او هغه یې په ساللو مکلف دي او په دوهمه لنډۍ کې داسې ښودل کېږي چې یوه پېښه ښځه د یوه پښتانه نارینه په غرور داچمنه ده او د هغه تر ځنګ ځان خوندي احساسوي ځکه په هره ټولنه کې نارینه ډګړي د ټولې د ټولو او په تېره بیا د ښځینه ډګرو د ساتنې مسؤولیت لري

۵. په مازدیګر دي کډې بار کړې
په مازدیګر د ګنهګارو کډې ځینه

د یوه کار شروع له مازدیګر څخه دپښتنو تر منځ نه ده مروجه دا ځکه چې د دوې په اند مازدیګر لنډ وي او هغه کار چې په دغه مهال شروع شي هغه به یې برکته وي خود دې لنډۍ په اړه باید ووایم چې کله به په پخوانیو حکومتونو کې کوم چا څه ګناه کړې وه نو د چارواکو یا قومي مشرانو له خوا به په زور او جبر کډه کولو ته اړ ایستل شو، یعني تبعید به شو نو د وخت په نه پام کې لیولو سره به یې هغه ته د هغې ورځې تر پایه د کډې کولو امر وکړ نو نوموړي کس به په مازدیګر کې هم کډه کوله چې دا [illegible] ته مخاطبه ده او هغه ته وایي چې ته خو په کومه ګناه نه یې تورن چې په مازدیګر کې کډه کوې چې ښایي دا به کوم مین نه

کله وي چې هغه ته د مینې سزا ورکول کېږي، لکه د یوه ګنهګار په څېر چلند ورسره کېږي او بې وخته د وطن پرېښودو ته اړ شوي

۶. اوربل په لوره نه وررانېږي
چې وخت یې راشي سیلابي یې ورانوینه

د دې لنډۍ تر شا د پښتنو یو دود پروت دي او هغه دا چې پخوا به پښتنو نجونو خپل ویښتان چې کاکل، جوړول او هېڅ کله به یې هغه په مېنځ نه پرانیستل او دا چې یوه پېغله نجلۍ دې ویښتان په مېنځ پرانېزي یو عیب ګڼل کېدو خو د واده نه یوه شپه مخکې به د کلي نجونې او ښځې راټولې شوې او د نجلۍ وروریا بل نږدې نارینه به په یوه خاص دود سره په یو (سلایي) دهغې ویښتان پرانیستل او له هغې وروسته دې کنولي شوي چې خپل ویښتان هم چپه کاکل جوړ کړي، هم یې په مېنځ پرانېزي البته واده شویو مېرمنو به بیا ډېر خله چپه کاکل نه جوړول او دا کارېې د نجونو فیشن ګڼله اوس هم په ځینو لرې پرتو سیمو کې دا رواج څه ناڅه شته خو په پراخه توګه له مېنځه تللې خو دا لنډۍ هغه دود ته په پام سره وېل شوې دي او داسې نورو لنډیو ته په پام سره ویلې شو چې لنډۍ، که له یوې خوا ډېرې ساده او عام فهمه شعري ټوټې دي له بله اړخه یې ډېر لرغوني مفاهیم په ځان کې رانغښتي دي چې پوره تفسیر او وضاحت ته اړتیا لري او د پښتنو کلتور پېژندګلوې تر ډېره له همدې لنډیو کېدای شي له دې ورهاخوا د تاریخ، دود او دستور، د هغه وخت خیال او فکر، سیاسي او ټولنیز شعور، د ژوند د کچې او ټولنیزې ودې په [illegible] دي چې د حقایقو په معلوملو کې له موږ سره ډېره مرسته کولی شي خو په دې شرط چې په دقت سره مطالعه او تفسیر شي

د (چهاریادواره) کتاب له چاپه را ووت

په دې وروستیو کې په ټوله نړۍ کې د کتاب ورځ ولمانځل شوه په رښتیا هم کتاب د خبرو الرو هغه خوږه خزانه ده چې تل په خلاصه ټنډه او له انکاره پرته له هرچا سره خبرې کوي او په هره برخه کې خواږه معلومات ورکوي کتاب د بشر د معلوماتو د ډېرولو هغه اغېزمنه وسیله ده چې پخوانې ټول علوم یې په خپلو پاڼو کې ساتل کړي او امانت یې زموږ تر زماني پورې را رسولي دي د صنعت اوتکنالوژي په پرمختګ سره کتاب خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی ځکه د نن ورځې انټرنیټ، فیس بوک، ویبلاګ او ورته نورې کمپیوټري پدیدې له هر ډول خطر سره مخ کېدای شي که نور نه وي د وایرس په نوم هغه پدیده چې پخپله د همدې کمپیوټرونو د کمپنیو له خوا جوړېږي د سترګو په رپ کې په زرګونو پاڼې معلومات له منځه وړي او بربادوي یې او له بل پلوه ددغو وسایلو د معلوماتو مطالعه هم په داسې ځای کې شونې ده چې هلته برېښنا یې اسانتیاوې موجودې وي، خو کوي او معلومات ورکوي د کتابونو په لوبه ښېګڼه دادۀ چې هر کتاب د یو څه ډلوم او اډرس په عنوان ثبتېږي او ورته ټرې او ټیکوال د هغه له متن څخه مسؤلانه دفاع کوي او داسې څه پکې نه لیکل کېږي چې د لوستو په زیان وي، خو کمپیوټري ټکنالوژي دا ټولې ټاکلې له ځان سره نه لري او شبکې ته ورته د پروپاګند یوه وسیله هم کېدای شي په کتابونو کې تاریخي پیښې د لوستونکو یادونه او ټاکنې او تر ډېره پورې علمي معلومات را غونډېږي اود را تلونکو نسلونو لپاره په پېړیو پېړیو په کې ساتل پاتې کېږي خو د کمپیوټري وسایلو عمر کم دي وبه لېدل شي چې دوې د ټولو کالو لپاره یوه موثوق ساتلی شي که نه؟

په هر صورت د کتابونو په ډله کې یو هم د (چهار یادواره) په نوم کتاب دي چې په دې وروستیو کې د مصطفی عمرزي په هاند او هڅو په ۱۷۰ مخونو کې لیکل شوي دي او د افغانستان د لیکوالانو او شاعرانو ټولې لخوا په دري ژبه د ۱۰۰۰ ټوکو په تیراژ چاپ شوي دي په دغه کتاب دغه شرطونه پر چا نه وړدې په کور کلي غرونو او رغونو کې له هر چا سره په مینه او ورین تندي خبرې کوي ټولګه کې د سراج الدین سعید، سعدالله خان صافي، محمد جان فنا او قمر الدین ۲کسیري ۱ مخ

ولسي ادب يا فولکلور

په کاکړیو غاړو کې د ځایونو نومونه

خېړنوونه _ علي محمد منګل

کاکړۍ غاړې لکه لنډۍ، د پښتو په شفاهي او فولکلوري ادب کې ستر ځای لري، یو بیته دي، چې لومړی نیم بیتي یې په اتو او یا اوو هجاوو سره ویل کېږي، قافیه یې سره برابره وي، د پښتانه ولس په تېره د کاکړو د ژوند په هره برخه کې په مینه، خوند او تس سره ویل کېږي، چې موږ به یې دلې د سیمو او ځایونو په برخه کې وړاندي کړو

هند. هندوستان

هند، دلرې له سترو اوپراخو هېوادونو څخه دی، چې دلویې آسیا په درېیو سترو ټاپو وزمو کې راځي، دهندسمندر دغه ځنډون ستر هېواد ارزښت لازیات کړی اوله اروپا، افریقا، جاپان او استرالیا سره یې دهغه تجارت ټینګ کړی دی. دسرطان کرښه دا هېواد په دوو برخو ویشي، په شمال او ختیځ کې یې دهمالیا غرونه پراته دي، چې دا دنړۍ ډېر لوړ غرونه ګڼل کېږي، داغرونه ددې مانع اوښ کرځي، چې دشمال ساړه بادونه هند ته ننوزي، له همدې امله دهندشمالي اوارهوار، میدانونه سره نه دي، چې په معتدله سیمه کې پراته دي په اوږې کې ډېرتاوده وي

دهند خاوره ډېره لویه ده، لوی لوی ښارونه لري، چې مشهور یې ډیلی، کلکته، بمبۍ، اسام، اونور دي. هند دپښتو په ولسي ادب کې ډېر یادشوی دی، داستاد محمد صادق ژړک ورور، په کاکړۍ غاړو لوی او درانه ادبي اثرکې یې ماته یوه کاکړۍ غاړه په دې اړوند رالرسترګو شوه، چې دلته وړاندې یې کړو، خو د محاورت دعلاقې له مخې، چې دکراچۍ صندر دهند په رنګ رنګین برخې پورته دهند لنډه پېژندنه په همدې نیت را اخستل شوې ده، هیله ده، چې لوستونکي به یې غلطې ونه ګڼي، دا یوه معترضه جمله اوزابیده یادونه د هند دقوم دسالو له کبله په دې ټولګه کې وکټل شوه کاکړۍ غاړه داسې ده:

دغم ژوب څرې سولي
بې دسندر تر کراچۍ
(کاکړۍ غاړې، ۲۹۵ مخ)

وطن

دا څونه ده، چې وطن دپېدا کېدو ځای دی، نو وطن ته هېواد، خاوره اومملکت هم ویل کېږي، هرقوم او ولس ځانته وطن لري، دهرولس دپاره وطن ډېر خوږ وي، په دې اړه داپښتو متل خوشمزه ښوره او په زړه پورې مطلب اوادا لري: ((هرچاته خپل وطن کشمیر دی)) معنا داچې هر چاته دپېدا کېدو او اوسېدو وطن ډېر خوږ اوګران دی، لکه داپښتو لنډۍ یې، چې مثال دی:

هرچاته خپل وطن کشمیر دی
ماته کشمیر دی دکاکړو شینکي غرونه

په کاکړۍ غاړو کې، دولسي ادب دنورو اقسامو په شان، دوطن یادونه ډېره په مینه شوې، دګران استاد محمد صادق ژړک دکاکړۍ غاړو دلوی سین څخه به په دې باب دغو مرغلرونه دلې ځای ورکړو

وطن کې اوبو څلونه
زه پرګورم دګران پلونه
(کاکړۍ غاړې، ۲۸۰ مخ)

خپل وطن دې پورې اوږسه
زما له ځنګه دخاک جوړسه
(کاکړۍ غاړې، ۲۵۴ مخ)

دوطن میوې په ګل سي
خلک یې خوري زما به قاتل سي
(کاکړۍ غاړې، ۲۸۴ مخ)

ځوانان ډېر دي په وطن کې
ګل خوند ستا په دیدن کې
(کاکړۍ غاړې، ۲۰۵ مخ)

سپین بدن یې سي تک تور
دپل وطن ځواږې ډېر زور
(کاکړۍ غاړې، ۲۶۸ مخ)

سپین بشر به واوري تور
پردي وطن ځواږي ډېر زور
(کاکړۍ غاړې، ۲۷۲ مخ)

مسافر دپل وطن
ادي پخلا که سروین
(کاکړۍ غاړې، ۴۲۲ مخ)

یووار راسه په دیدن
بیا مه دریانه دی وطن
(کاکړۍ غاړې،

وطن لاندې کړی ګرځو
ځي ملک خالي سوله ګرانو
(کاکړۍ غاړې، ۲۹۲ مخ)

یو واره راسی پېرارې
وطن داور رالګوې
(کاکړۍ غاړې، ۲۹۸ مخ)

یوېرتانه ده ولیاړه
پراخ وطن دی دژوب غاړه
(کاکړۍ غاړې، ۲۹۸ مخ)

ولات

دعزیزاوګران ورور محمد صادق ژړک استاد، په کاکړۍ غاړو لوی سیند کې، دولات کلمه ډېره په مینه یاده شوې اوراغلې ده، په پښتو قاموس کې ماته ترنظر رانغله، خوځینې مشران پښتانه او درنې پښتنې یې په لنډیو کې راوړي، چې دیوې وړې سیمې، کلي، محل، چولې اوکوځې په معنا سره راځي زه منګل کوچنی ماشوم وم، زموږ دکلي دوې مشرانې ښځې به څه کار اوخبرې سره قارجنې شوې، خبرې یې سره واړولې او راواړولې، یوې ورته وویل، چې ددې دا ویل دلنډۍ، تپې، مسرۍ اوټیکی په رنګ کې و، دېره زوره معنا یکې وه، چې د (ولات) کلمه یې پکې یاده کړه، ما چې کله دکاکړیو غاړو دردانې لوستلې د (ولات) کلمه مې خو ځایه پکې ولوستله او داسې رامعلومه شوه، چې ولات به په محلي اوسیمه ییز لحاظ د هرچاد خپل نږدې واړه ځای، کوربږید او حوس یاد مالت اوولایت په مفهوم سره وي، ځکه هغه لنډۍ، چې زموږ دکلي مشرې پښتنې دغې بلې ته ووېله، دادخپل اونږدې محل په معنا راځي، چې هغه لنډۍ اوپه یاټیکۍ اومسرۍ داده

په داپردې ولات مې څه دي
غړ که به واخلم لروې به برنجومه

دالنډۍ په دغې بڼه هم ویل کېږي

په داپردې ولات مې څه دي
غړ که به واخلم شړومبې به وښمه

دایه دې معنا، چې ای خورې! ستا په کور، محل، بنګله اومالت کې خوزما څه نشته، ولې شور اوغالمغال را سره کوې، خپل ولات کې به کښېنم خپله غړ که به مښمه

په هرحال، په کاکړۍ غاړو کې دولات کلمه یاده شوې ده، چې دلې به په مینه سره ورته ځای ورکړو، چې نه په خوند اوخرج ډېره پکې راغلې ده پکوبه

دکاکړستان په لوېې سیمې اوښکلي وطن کې، په سوونو کلي وجود لري، د دغو ډېرو ښتني کلیو په لړ کې، یو کلی دیکو به په نوم هم دی، چې دا د پښتو د ډېر خوږ ژبي او ډېر نومیالي وتلي شاعر پیرمحمد کاکړ پلرنی کلی دی، پیر محمد کاکړ، چې دپښتو په کلاسیکو شاعرانو کې ډېر وتلی نوم لري او ډېر یوه عالم و احمد شاه بابا ته ډېر منلی و، دپلارنی کلي څخه یې خپل دربار کندهار ته وغوښت اودخپل زوی سلیمان داستاد اوښوونکی په توګه یې هغه لاربنودکړ، دا شان یې په دربارکې ورته دولتی لوړ مقام هم ورکړ، پیرمحمد کاکړ دپښتو په شاعرۍ کې وتلی نوم لري، دا شان په ګرامر یوه هم و

په هرحال دپکو به، دکلي نوم دپښتو په کاکړۍ غاړو او دردانو کې په مینه یاد شوی دی، زموږ ګران هڅاند اوتپاند استاد محمد صادق ژړک، په خپل درانه اثر کاکړۍ غاړې کې داسې یاد کړی دی، چې ورته خیر به شو، څه به یې کښلې دي

سرې پکو یې لوړ د خاردی
پیرمحمد پرکندهاردی
(کاکړۍ غاړې، ۶۶ مخ)

اسپه زین پیرمحمد وړې
پکو به برد مېتر زې
(کاکړۍ غاړې، ۶۶ مخ)

دالنډۍ اوټپه هم په دې اړوند رنګینه اوګلورینه برېښي

دمانه پاتې شوې پکو به
که ولې بولې دې ګلان شي څه یې کمه

شکوه

محمدکبیر ((بېدار))

پاشیدی تونمک به زخم دلم
فریاد کشم وګویم وای دلم وای دلم
یک روز تو رحم ومروت بحالم نه کردی
دل بستم به عشق تو که چون شد حاصلم
بګزار که عشق توبه جانم باشد
هردردی که می کشم به آن نیزمایلم
من بدرد هجران تودرګیر شدم
جوان بودم به عشق توپیرشدم
الف بود قامتم چون دال شد
هردم به نګاه هایت هدف تیرې شدم
ګرچه باکشتی شکسته دورازساحلم
اینراخوب بدان که من عاشقم
نګاه دوچشم سیاهت چنان سوخت مرا
فریاد کشم ز درد بنګر که من بسملم
دیوانه عشق تو شدم و دربند اسیر شدم
ازدست پیری حالا سینه ګیر شدم
شاعرمی بودم که نقش خیال ترامی کشیدم دردل
حالا که باماندده وهم خمیر شدم
هرنازوکرشمه ترا تا ابندم خریدم بجان
باسوختن جان به درد عشق تونیز مایلم
ګرمی پذیری که بدرد عشقت جان دهم دیدار
حرفی ندارم به حرفهای شرین توقابلم

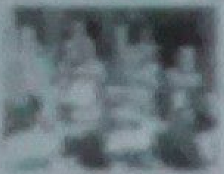

فرهنګ ، هنر ، اقتصاد او ټولنه

د منې ګل مشاعره د پرتمینو مراسمو په ترځ کې جوړه شوه

[illegible]

د میدان وردګو والي ساعلي عبد المجید خوږیاڼي غونډي ته د وینا په حال کې

[illegible]

حیات الله حلیم

«هوښیار شئ» فلم د هغو خلګو له فریبونو پرده پورته کوي چې د فیسبوک پر پاڼه معصومې نجونې د خپلې مینې په جال کې ګیروي

[illegible]

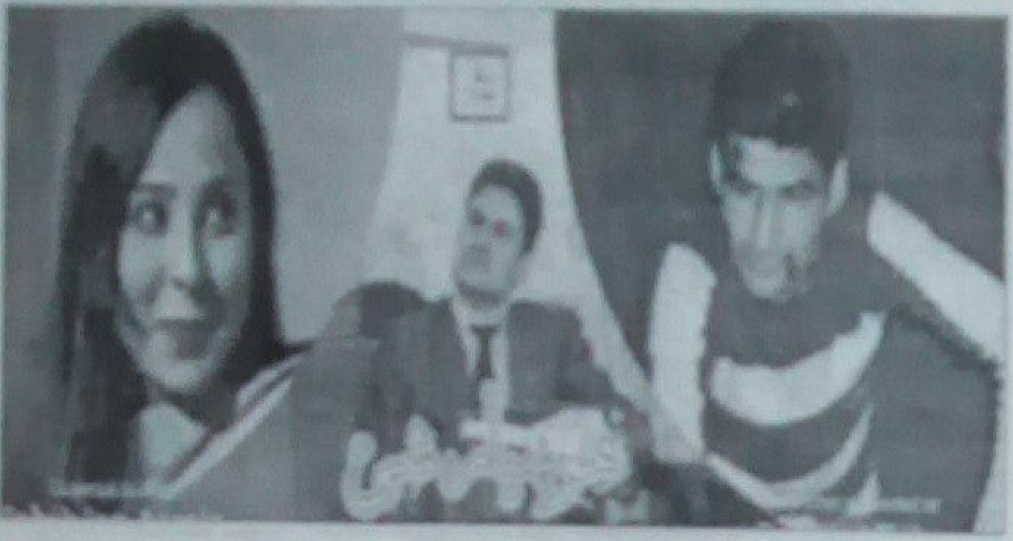

[illegible]

نورولي سعید شینواري

ښځه او ټولنه

مکلفیت های یک زن افغان

ای کاش انسان یک جنس ویک رنگ میشد تا ظلم و بی عدالتی بنام نژاد زبان وزن و مرد در قرار های سیاسی و اجتماعی به وجود نمی آمد و انسان با همه عواطف طبیعی که در سر شتش بود ظالم و حاکم نمیشد.

آری ما به عنوان زن افغان ازینکه در داخل جامعه افغانی زندگی می کنیم و در برابر پدیده هایی که مربوط به عرصه های مختلف زندگی مردم کشور عزیز ما میباشد شدیداً متوجه شده و در برابر آن می اندیشیم در حالی که ما در قرن ۲۱ زندگی داریم و مردم جهان صنعتی از روی علم و دانش خود در بستر آسمان رسیده و از هر نگاه در آرامش هستند از تمام حقوق طبیعی و وضعی برخوردار اند ولی در کشور ما چنین نیست، با کمال تأسف کشور ما طی سه دهه جنگهای داخلی که بستر آن ناشی از مداخلات خارجی در زور آزمایی دو بلاک استعمار گر سیاسی بود و در نتیجه کشور ما را از سیر تکاملی اجتماعی، سیاسی، صنعتی، فرهنگی وغیره دو رنگه داشته و این روند باعث گردید تا کشور ما در طبقه بندی کشور ها از نگاه صنعتی بودن وخود کفایی در ردیف کشور های جهان سوم قرار بگیرد که مردم ما امروز شاهد این وضعیت ناگوار در عرصه های مختلف میباشند و بالاخره به این نتیجه میرسیم که اتباع کشور اعم از زن ومرد باید در آبادی کشور تلاش نمایند و از طریق راه های مناسب ومنطقی از کشور های جهان پیشرفته در عرصه های مختلف طلب کمک وهمکاری نمایند و هر عمل امر منطقی که به منافع ملی کشور مضر باشد آن بطور جدی پیگیری گردد و قوم گرایی، ملیت پرستی، خشونت وقدرت طلبی های بیجا که در گذشته هم باعث بربادی کشور ما گردید جداً پیگیری شود از حضور جامعه بین المللی در افغانستان در هر عرصه کمک وهمکاری گیرند وبالاخره نواقص حکومت خود را اصلاح

ساخته و دولتی را ایجاد نمایند که به منافع ملی به صورت واقعی بیندشند از اینکه به عنوان زن افغان در مورد زنان دیگر نظریات خود را ابراز میدارم، تا در وضعیت زنان پیشرفتی به وجود بیاید باید خود زنان در این زمینه اراده جدی از خود نشان دهند وجهت گرفتن حق خود آماده شوند زیرا همانطوریکه مردم می گویند حق داده نمیشود بلکه گرفته می شود اگر زنان جدیت به خرچ ندهند وسکوت اختیار کنند هرگز به حقوق قانونی ومشروع خویش در خانواده واجتماع نایل نخواهند شد، برعلاوه دسترسی مستقلانه به اقتصاد زنان را قادر میسازد تا برای رشد ظرفیت های خود بیشتر سرمایه گزاری نمایند و تعلیمات فرزندان خود را تامین نمایند سهم گیری زنان در تامین مصارف خانواده نقش آنها را به حیث شریک زندگی در موقف مساوی با مردان خانواده نشان میدهد بر علاوه فعالیت های زنان برای تامین منابع اقتصادی آنها را به کار بیشتر وتماس بیشتر به اجتماع میکشاند که این موضوع از یک طرف برای رشد درک وآگاهی ظرفیت زنان مفید واقع میشود و از طرف دیگر حضور زنان در اجتماع حساسیت های دوامدار را که در طی سالیان جنگ شکل گرفته است از بین خواهد برد و بر علاوه زنان از طریق اشتراک در ساحه کار مهارت ها وظرفیت های خود را رشد میدهند که این موضوع حضور کیفی قوی زنان را در حیات اجتماعی وسیاسی کشور نیز تامین خواهد کرد دولت باید فرصت های لازم شغلی درآمد زا را برای زنان مساعد گرداند سطح آگاهی زنان از منابع تامین کننده اقتصاد از اهمیت فوق العاده برخوردار است زنان آگاهی حاصل نمایند که حقوق اقتصادی آنها در اسلام، قوانین افغانستان وستندردهای جهانی کدام ها اند و چطور میتوانند به آن دسترسی داشته باشند به این منظور دولت وموسسات همکار در تامین حقوق زنان از طریق به راه انداختن برنامه های تنویری وآگاهی دهی زنان را متوجه این فرصت ها بسازند.

نسرین یوسفزی

په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچولې ده

د افغانستان د پانګوالۍ د ملاتړ اداري یا آیسا د ریوټ له مخې، په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچونه کړې ده چې تر ټولو مهمې یې د ساختماني، تولیدي او لاسي صنایعو برخې دي. د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزي وایي، په ۱۵۲ شرکتونو کې د شرکت رئیساني او مرستیالانې ښځې دي، په ۷۲۱ شرکتونو کې ښځې یوازې د رئیسانو په توګه او په ۵۴۲ شرکتونو کې د مرستیالانو په توګه دنده ترسره کوي چې په بېلابېلو سکتورونو کې یې پانګه اچونه کړې ده. سره له دې چې ښځې د سوداګرۍ چارو پرمخ وړلو ته لېوالتیا لري، خو ځینې ستونزې لکه مارکېټ ته نه لاسرسی، د کار په بازارونو کې د نارینه وو رقابت او امنیتي ستونزې د ښځو د سوداګرۍ په لار کې لوی خنډونه بلل کېږي. د سوداګرو ښځو د شورا غړې حبیبه رووفي چې د لاسي ګنډلو په برخه کې کار کوي او د نارینه وو غاړې، واسکټونه، خولۍ، د ښځو او ماشومانو جامې او د خوب خلیونه ګنډي وایي، تولیدات یې ډېر ښه او لوړ کیفیت لري، خو څوک یې پوښتنه نه کوي او نه هم ورته په بهر کې د نندارتون د ګډون بلنه ورکوي. د هغې په وینا، په تېرو کلونو کې یې د (AWBC) دفتر له لارې په نندارتونونو کې ګډون کاوه او خپل محصولات به یې خرڅلاو ته ایښودل، خو اوس په کوم نندارتون کې ګډون نه کوي او د ښار په هر مارکېټ کې چې یې پېرودونکي پیدا کړل، خپل محصولات پلوري. نوموړې له دولت څخه غواړي چې د سوداګرۍ په برخه کې ښځو ته اسانتیاوې ورکړي او دا زمینه ورته برابره کړي چې په خپلې سوداګرۍ کې بریالیتوب ترلاسه کړي. خو بلخوا د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزي بیا وایي، د سوداګرو ښځو لپاره د فرصتونو د موندلو په لار کې له هغوی سره تل همغږي دي او هغوی ته د

سوداګریزو فعالیتونو او صنعتي پارکونو د جواز اخیستو فرصتونه برابروي. «که څه هم د بازار موندلې په برخه کې له سوداګرو ښځو سره مرسته کوو، خو د مارکیټینګ مسوولیت هم د حکومت پر غاړه دی او هم پخپله سوداګرې ښځې یې مسوولیت لري.» د احمدزي په وینا، هر کله چې په کوم هیواد کې نندارتون جوړېږي، افغانستان ته بلنې ورلېږل کېږي، خو دا نشي کېدای چې ټولې سوداګرې ښځې دې بلنې ګډون وکړي.

هڅه او هاند مو ژوند هوسا کوي

وحیده شحاني د کابل ښار په کوټه سنګي کې د برانډز چهارراهي په نوم د خرڅلاو مرکز کې د ښځو د جلبو پلورنو دوکان لري او له کار څخه یې په دې مارکېټ کې څلور میاشتې کېږي. نوموړې تر دې مخکې، په یو شمېر کورنیو او بهرنیو موسسو کې د جلبو د پرشکارۍ په برخه کې کار کاوه. خو اوس چې هغه کمپنۍ وتړل شوې د خپل ژوند د اقتصادي چارو د پرمخ وړلو لپاره اړ شوه چې یو نوی کار په ملا وتړي. هغه د خپل کار په اړه وایي: «مخکې لوړتي مې په پاچرخې کې د سلګو اشلا «په نوم د جلبو ګنډلو یوه لویه موسسه کې چې څلور سوه تنه ښځې پکې په کار بوختې وې، کار کاوه، خو د ۲۰۱۴ کال په راتلو سره زمانه شمېر دامې کمپنۍ وتړل شوې او ما خو موده په بېرنۍ بانک کې کار وکړ، خو وروسته بیا بېکاره شوم.» وحیده له خپلې دندې څخه ډېره خوشاله ده او وایي، د پلورونکي دنده د ښځو لپاره ډېره مناسبه او په زړه پورې دنده ده. خو پرازیني اندیښنه یې د هیواد د سیاسي نظام نامعلوم وضعیت دی چې زیاتې اقتصادي چارې یې په ټپه درولې او د خلکو اندېښنې یې را پارولې دي. د هغې په خبره، تر اوسه پورې هم د بازار وضعیت ښه دی. خو اوس اصلاً خرڅلاو نشته. «که د رښتکارۍ په برخه کې هم هر خای ته د کار موندلو لپاره مراجعه کوم ناشته ځواب نه ترلاسه کوم.» وحیده شحاني وایي، دا دوکان یې په خپل شخصي لګښت چې تو ټله پیسې یې له خپلو نږدې خپلوانو څخه په پور اخیستې، جوړ کړی او د نوري اتلو په ګټه یې په سبت پې په دې دوکان کې مال اچولی دی. «هره اوونۍ د پېرود پیسې هم څه نا څه ورکوم. ځینې اوونۍ هم داسې چې ما هیڅ خرڅلاو نه وي کړی او د پېرود پیسې هم نشو ورکولای. نوموړې زیاتوي، له خپل کار څخه په دې خوشاله ده چې ښځې د دې دوکان ته په ورتګو سره ډېرې د اړتیا، داله وي او د اړتیا احساس لري.» «که چېرې هغوی له کورنیو دوکانونو څخه جلبې اخلي، نو د استحکام لپاره یې زیاتو کال ته راځي او د هغوی څخه خواله ده کار روحیه راتیني، نه څلې په وینا، مېره یې هم کار کوي، خو د دې لپاره چې د اړتیاوو بې تنول په زده کړو بوخت دي او د زده کړو لپاره یې پیسو ته اړتیا ده، نو څنګه دا هم اړین چې کار وکړي. وحیده وایي، په ژوند کې د اسانتیاوو برابرول او په خپل لاس کې دي، که وخوځو او هڅه وکړو، نو ضرور به مو ژوند هوسا وي.

ع. ملاحت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

د کرېکټ د لوبغاړو لپاره روزنیز کمپ

په کابل نړیوال کرېکټ لوبغالي کې د ملي لوبغاړو د ورزیا رغونې په موخه روزنیز کمپ جوړېږي. دا د افغانستان د ملي ۳۵ کسیزې لوبډلې لپاره یو میاشتنی روزنیز کمپ دی چې موخه یې په هره کچه د ملي لوبغاړو ورزیا او رغونه، نړیوالو سفرونو ته د دوی چمتووالی او د نړیوال جام سیالیو لپاره د ۱۰ کسیزې لوبډلې ټاکنه ده. په دغه روزنیز کمپ کې به د ملي لوبډلې روزونکي کبیر خان او پیتر انډرسن ترڅنګ یو شمېر نور کورني او بهرني روزونکي د ملي لوبغاړو پر ورزیا رغونې کار کوي چې په ترڅ کې به یې د لوبغاړو د هراړخیزې ورزیاوړتیا او موخه د دوی په ټولو تخنیکي اړخونو لکه لوبوهنې، توپ اچونې، ګار سالې او فزیکي چمتووالي کار کیږي. چې ټول ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې شتون لري، له منځه یوړل شي. د افغانستان د کرېکټ بورډ چارواکي وایي، چې د ملي لوبډلې د ورزیاوړتیا لپاره د نړیوالو ماهرو روزونکو تر نظارت لاندې د روزنیز کمپ په لاره اچول اړین ګڼل دي چې، د دغه روزنیز کمپ په اوږدو کې به ټول هغه ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې یې شتون درلود، په بشپړه توګه له منځه یوړل شي. له بله پلوه به د نړیوال ۵۰ اوریز جام لپاره یو دایمي شل کسیزه لوبډله وټاکل شي چې له هره اړخه به پیاوړې وي او تر نړیواله جام پورې به په نورو ورته ګټورو روزنیزو فرصتونو کې هم ونډه واخلي.

د کرېکټ څلورمه یو ورځنۍ لوبه له انګلستانه سریلانکا وګټله

د انګلستان په لارډز کې په څلورمه یو ورځنۍ کرېکټ لوبه کې سریلانکا انګلستان ته په ماتې ورکولو د پنځو لوبو لړۍ مساوي کړې ده. انګلستان د لوبې بچه وګټله او لومړی یې سریلانکا ته د لوبې کولو بلنه ورکړه. سریلانکا په ټاکل شویو ۵۰ اوورونو کې د نهو لوبغاړو د سوځېدو پر سر ۳۰۰ منډې وکړې او مخالفې لوبډلې ته یې د ۳۰۱ منډو هدف وټاکه. دغه هدف ته د رسېدو په تکل کې د انګلستان لوبډلې د ۵۰ اوورونو په پوره [illegible] منډو هدف پوره کولو لپاره د انګلستان اته لوبغاړي وسوځېدل. د انګلستان بهترین بټلر تر نورو ښه وځلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې او د لوبې غوره لوبغاړی غوره شو. د سریلانکا له لوري سنګاکارا ښه لوبه وکړه او د ۱۴ څلوریزو پر مټ یې ۱۱۲ منډې وکړې. اوس دواړو لوبډلو دوه دوه لوبې ګټلې دي او پرېکړه به پنځمه او وروستۍ لوبه کوي. په مانچسټر کې شوې دریمه لوبه کې انګلستان سریلانکا ته په ۱۰ ویکټو ماتې ورکړې وه. د انګلستان او سریلانکا ترمنځ دویمه لوبه په درهم کې شوې وه، چې سریلانکا انګلستان ته د ۱۵۷ منډو په توپیر ماتې ورکړې وه. خو انګلستان د دغې لړۍ په لومړۍ سیالۍ کې چې په اوول کې شوې وه سریلانکا ته په ۸۱ منډو ماتې ورکړې وه.

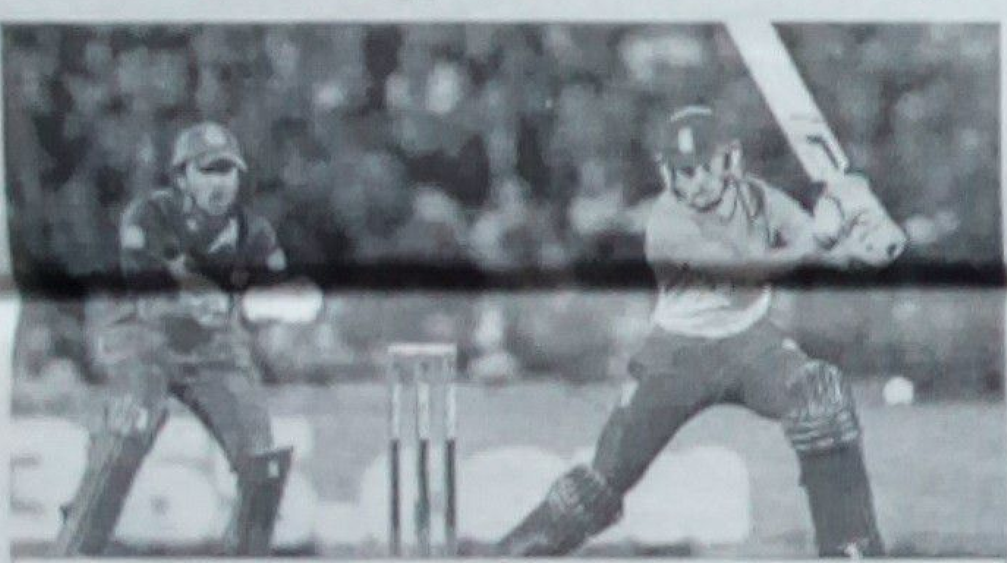

د انګلستان بهترین بټلر تر نورو ښه وځلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې

د هند د سینما ستورو د هندوستان د غوره لیګ سیالۍ وګټلې

د هندوستان د کرېکټ غوره لیګ سیالیو جام د هندي سینما وتلي ستوري او پاچا شاهرخ خان ولېدلی. کولکتې بورډ کړ او په وروستۍ پایلوبه کې یې د هندي سینما د ملي وتلې لوبغاړې پرېتي

دا دویم وار دی چې کولکته د اي پي اېل لوبو اتلولي ګټي

زنټا لوبډلې، کنګز ایلیون پنجاب، لوبه ماتې ورکړه. د دغې لوبې د لیدلو لپاره لسګونه زره ننداره چیان راغلي وو او پخپله شاهرخ خان او پرېتي هم په کې ګډون کړی و. دواړو ستورو د خپلو لوبډلو د بریا لپاره احساسات څرګندول او ته هرګال سره یې خوښي څرګندوله. د لوبې پای ته د کولکتې کپتان ګمبهیر وګټله او لومړی یې د توپ اچولو پرېکړه وکړه. پنجاب په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۱۹۹ منډې وکړې او کولکتې ته یې د ۲۰۰ منډو هدف وټاکه. د دوی په توپ وهونکو کې ساها تر نورو ښه وځلېد او ۱۱۵ منډې یې وکړې. کولکتې د هدف په تعقیب کې د لوبې پیل ښه نه و. منیش پانډې ښه ولوبېد او د ۷ شپږیزو پر مټ یې ۹۴ منډې وکړې. یوسف پټهان هم ۳۶ منډې وکړې او د لوبډلې په بریا کې یې مهم رول ولوباوه. لوبه وروستي اوور ته وغځېده، په اخري اوور کې ۵ منډې په کار وې. د کولکتې توپ وهونکي پیوش چاولا د اخري اوور په دریم توپ څلوریزه ووهله او په دې توګه دغه لوبه کولکتې وګټله. له وروستي څلوریزې سره، چې د لوبې ګټل وو، شاهرخ خان پورته شو او خپله بریا یې ونمانځله، خو پرېتي پر خپل نازک مخ د خواشینی دوې ګوتې را کش کړې، له ځایه ونه خوځېده او په سره لنګ جاکټ کې غلې پاتې شوه، په لاس کې یې سور بیرغ هم ریانده نه برېښېده، د هغې سترګې له اوښکو ډکې وې او خپله ماتې یې په غږو ومنله. دا دویم ځل دی چې کولکته د اي پي اېل لوبو اتلولي ګټي.

د لوبې مخکښنه: د هندوستان د کرېکټ غوره لیګ سیالیو په پایلوبه کې د یکشنبې په ماښام د مخکښ فلمي ستوري شاهرخ خان لوبډله ((کولکته نایټ رایډرز)) د بالیووډ د وتلې فلمي لوبغاړې پرېتي زنټا له لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) سره مخامخ شوه. دغه لوبه د هند د بنګلور ښار په چیناسوامي لوبغالي کې ترسره شوه. د کرېکټ د شونکو په اند کولکته د اي پي اېل په سږنیو لوبو کې په توپ اچونه کې بریالۍ وه او سیاله لوبډله یې پنجاب بیا په توپ وهنه کې تر نورو مخته وه. د پرېتي زنټا لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) په لومړي ځل د اي پي اېل سیالیو پایلوبې ته لار پیدا کړه. د شاهرخ خان لوبډلې ((کولکته نایټ رایډرز)) بیا تر دې وړاندې په ۲۰۱۲ کال کې د اوسني کپتان ګوتم ګمبهیر په مشرۍ د اي پي اېل اتلولي ګټلې وه. په سږنیو لوبیز کال کې دواړه لوبډلې درې ځله سره مخامخ شوې. دوې لوبې یې کولکتې ګټلې وې او پایلوبه یې دریمه هغه وه، چې له پنجابه یې وګټله او ... یې پنجاب ګټلې وه.

د کولکتې لوبډله: د کولکتې لپاره په دې لوبه کې د توپ وهونکي رابن اوتاپا لوبه خورا مهمه وه. تومورې د اي پي اېل سږنیو لوبو کې تر ټولو زیات ځلېدلی توپ وهونکی دی او په ۱۵ لوبو کې یې تر پایلوبې وړاندې د ۵ نیمه سلیزو پر مټ ۶۵۵ منډې جوړې کړې وې. د تومورې تر څنګ د ورو توپ اچوونکي سونیل نارایڼ، یوسف پټهان او په خپله د کپتان ګوتم ګمبهیر لوبې د کولکتې لپاره ډېر ارزښت لاره. کولکتې په نیمه پایلوبه کې پنجاب ته ماتې ورکړه او په دې لوبه کې له روحي پلوه پر سیالې لوبډلې برلاسې وه.

د پنجاب لوبډله: د اي پي اېل په روانو لوبو کې پنجاب تر نورو لوبډلو ډېره بریالۍ وه، دې لوبډلې له پایلوبې وړاندې په خپلو ۱۴ لوبو کې یوازې درې بایللې او د نمرو په جدول کې یې لومړی ځای خپل کړی و. د اي پي اېل د سیالیو یوازینۍ لوبډله ده چې څلور ځله یې د سیالې لوبډلې لپاره له ۲۰۰ پورته هدف ټاکلی. میکسویل د دې لوبډلې تر ټولو بریالی [illegible] یې په ۱۴ لوبو کې ۵۵۲ منډې کړې وې. په نیمه پایلوبه کې پنجاب خپلې سیالې لوبډلې چینای ته ۲۲۶ منډې هدف ټاکلی و. د میکسویل، وریندر سهواګ او کپتان جورج بیلي لوبه د پنجاب لپاره خورا مهمه وه.

دا لومړی ځل دی چې د پنجاب لوبډله د اي پي اېل پایلوبې ته لار پیدا کوي

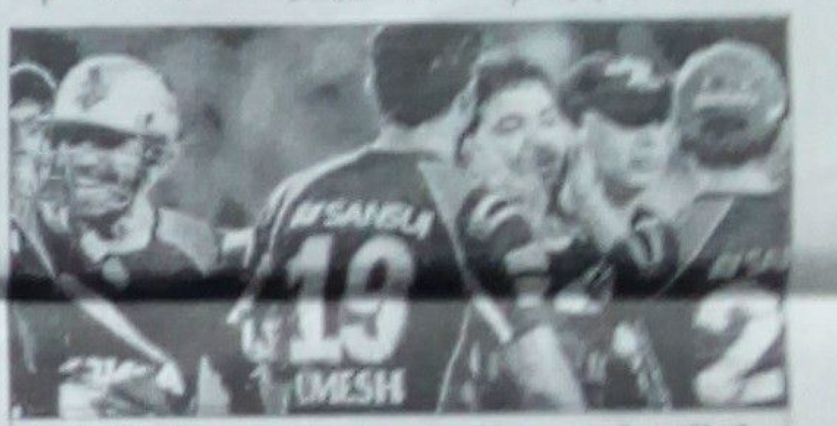

کولکتې تر دې وړاندې یو وار د اي پي اېل اتلولي ګټلې ده

((قطر د پیسو په زور د فوټبال د نړیوال جام کوربه شوی دی))

د فوټبال پر نړیوال فدراسیون (فیفا) له دې امله د فساد تورونه لګېدلي، چې ګواکې په ۲۰۲۲ کال کې یې قطر د بډو په بدل د نړیوال جام د کوربه توب لپاره غوره کړی دی. برتانوي ورځپاڼې سنډې ټایمز سلګونه زره پټ شواهد، ایمیلونه، لیکونه او د بانکونو له لارې د پیسو د لېږد رالېږد په اړه لاسوندونه ترلاسه کړي دي. دغه بېلګې یې بي بي سي هم لیدلي او د دې پر بنسټ د قطر د فوټبال یوه چارواکي محمد بن حمام د فوټبال د نړیوالو لوبو د کوربه توب لپاره د قطر غوره کولو په موخه د فیفا چارواکو ته پنځه میلیونه ډالر ورکړي دي. د دغو شواهدو له مخې ۶۵ کلن محمد بن حمام له هغه یو کال وړاندې چې قطر د ۲۰۲۲ کال نړیوالو لوبو لپاره غوره شي د قطر په پلوي پرېکړې ته لار هواره کړې وه. د لاسوندونو پر بنسټ محمد بن حمام په افریقا کې د فوټبال چارواکو ته مخامخ پیسې لېږدولې، چې د دوی ملاتړ ترلاسه کړي. که څه هم د دغو چارواکو ډېری یې د رایې ورکولو حق نه لري، خو د سنډې ټایمز د ادعا له مخې بن حمام هڅه کوله دومره ملاتړ ترلاسه کړي، چې د فیفا اجراییوي کمېټه کې د افریقا پر څلورو غړو د قطر په پلوي فشار زیات شي. سنډې ټایمز وایي د نوېو بېلګو پر بنسټ چې کله د محمد بن حمام له زوی حمد ال عبدالله سره اړیکه ونیول شوه، نو له خبرو کولو یې ډډه وکړه. په ۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو. په ۲۰۱۱ کال کې فیفا پر محمد بن حمام د بډو د تور له امله پر هغه د ژوند تر پایه بندیز ولګاوه، خو یو کال وروسته د لوبو د ریمګړې محکمې د کافي بېلګو د نشتوالي له امله د فیفا دغه پرېکړه لغوه کړه. له دې پرېکړې وړاندې د فیفا ځنډول شوي مرستیال مشر جیک وارنر یو ایمیل خپور کړ او په هغه کې یې ادعا کړې وه، چې محمد بن حمام د ۲۰۲۲ کال نړیوال جام د قطر لپاره اخیستی دی. د قطر دریځ دا دی چې له محمد بن حمام سره هېڅ تړاو نه لري.

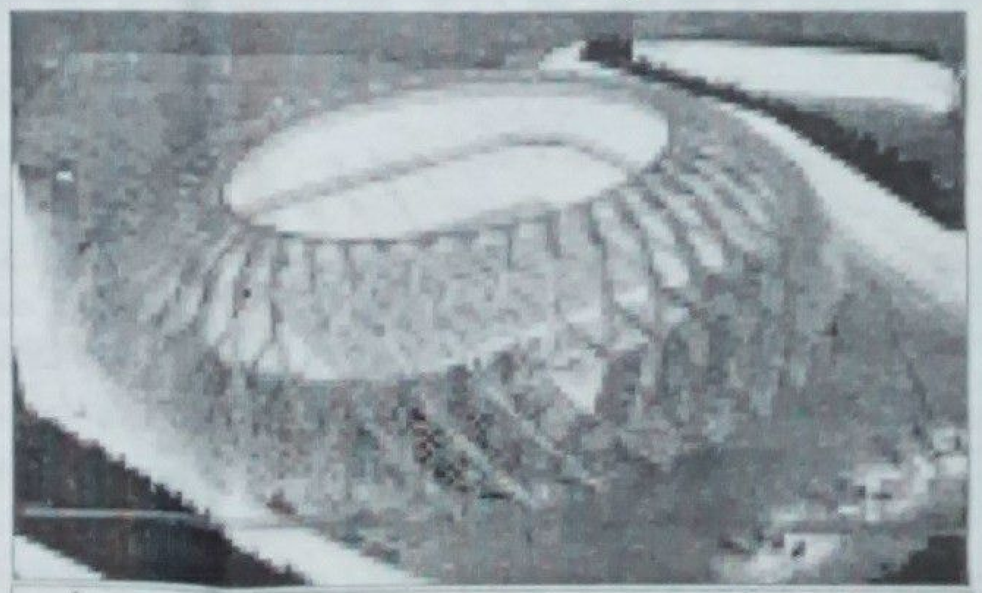

په ۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو

په پروان کې د کرېکټ اکاډمي جوړېږي

د افغانستان د کرېکټ بورډ له پرله پسې کوششونو وروسته په پروان کې د ولایت د مقام له لوري د دغه ولایت په مرکز د چاریکار په ښار کې د فوټبال سټېډیم ته څېرمه ۲۰۰۰ متره مربع ځمکه د کرېکټ د روزنیزې اکاډمۍ د رغونې لپاره ورکړل شوه چې د کرېکټ بورډ له لوري به ډېر ژر رغنیز کار پرې پیل شي.

د افغانستان د نجونو د فوټبال غوره لیګ

د افغانستان د فوټبال د ملي فدراسیون د ښځو کمېټې په کابل کې د ښځو فوټبال غوره لیګ سیالۍ پیل کړې دي. د غورځاوي په دې سیالیو کې اته لوبډلې د لومړي مقام د ترلاسه کولو په موخه له یو بل سره لوبېږي. د ښځو فوټبال غوره لیګ په داسې یوه لوبغالي کې پیل شو چې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال یې اعدامونه ترسره کېدل. ۱۳ کاله وړاندې په غازي سټېډیوم کې طالبانو هغه کسان اعدامول چې د هغوی د قوانینو له مخې به مجرم ثابت شوي وو او د مرګ سزا ورته اورېدل شوې وه. خو اوس به کې د نجونو غورځنګ اورېدل کېږي چې د خپلې خوښې لوبډلې تشویقوي، چې د غوره لیګ لومړی مقام خپل کړي. د ښځو فوټبال د غوره لیګ سیالیو د تر سره کېدو اصلي هدف په افغانستان کې د فوټبال په برخه کې د با استعداده نجونو پېژندل دي. هاجر ابوالفضل د افغانستان د المپیک په ملي کمېټه کې د ښځو فوټبال د څانګې مشره ده. هغې وویل چې د دې غورځاوي لوبو د پیلولو یو بل لوی هدف د نجونو په منځ کې د فوټبال ترویجول دي. ((زموږ هدف فوټبال ته وده ورکول دي. غواړو د نجونو په منځ کې هم فوټبال رواج پیدا کړي.)) د ښځو فوټبال غوره لیګ په کابل کې د جوزا میاشتې پر لومړۍ نېټه پیل شوی او د یوې میاشتې لپاره دوام کوي. د لیګ په پای کې به د هغو نجونو استعدادونه وپېژندل شي چې په دغو لوبو کې ښې ځلېدلي او وروسته به بیا د ۱۴ کلونو، ۱۷ کلونو او ۱۹ کلونو نجونو منتخبې لوبډلې جوړې شي. آغلې ابوالفضل وایي چې په وروستیو وختونو کې افغان ښځو د فوټبال په برخه کې پرمختګ کړی ((د تېرو کلونو په پرتله د فوټبال سطحه لوړه شوې ده. په تېرو کلونو کې به موږ خپلې لوبې په نیمه میدانونو کې کولې خو اوس دغه سیالۍ په بشپړه لوبغالو کې ترسره کېږي.))

لوړې هیلې: هغه نجونې یا ښځې چې د فوټبال په غوره لیګ کې لوبېږي، هیله لري چې یوه ورځ به وشي کولای چې د خپل هېواد بیرغ په نورو هېوادونو کې ورپوي. خاطره چې په غوره لیګ کې لوبې کوي وایي: غواړي یوه ورځ د افغانستان لپاره وياړ راوړي. ((زما تر ټولو لویه هیله دا ده چې د فوټبال ښه لوبغاړې شم او د خپل هېواد نوم په نورو هېوادونو کې روښانه کړم او ښه مقامونه وګټم.)) د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې په ۲۰۱۰ کال کې د سویلي اسیا په جام کې په بنګله دېش کې لوبې وکړې. دغې لوبډلې په ۲۰۱۲ کال کې د سویلي اسیا په جام کې د پاکستان لوبډلې ته هم ماتې ورکړه په همدې کال کې د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې د قطر لوبډلې ته د هغوی په هېواد کې ماتې ورکړه.

د کورنیو هڅونه: د غوره لیګ ډېری لوبغاړې د ښوونځیو زده کوونکې دي او وايي چې کورنۍ یې له دې موضوع سره کومه ستونزه نه لري چې هغوی د فوټبال لوبې کوي. خاطره وايي چې کورنۍ یې ورسره خپل هدف ته د رسېدو په لار کې مرسته کوي. ((هغه کورنۍ چې روښان فکره وي کولای شي چې خپلې لوڼې درک کړي. دغه کورنۍ پوهېږي چې ورزش د هېواد د ودې لپاره مهم دی. موږ کولای شو د ورزش له لارې خپلو کورنیو ته هم ویاړ راوړو.)) د افغانستان د فوټبال فدراسیون په حواله په ټول افغانستان کې ۱۰۰۰ نجونې فوټبال کوي خو د ځینو ستونزو له کبله هغوی کولای نه شي چې له یوه ولایته بل ته ولاړې شي.

د غوره لیګ یوه لوبډله

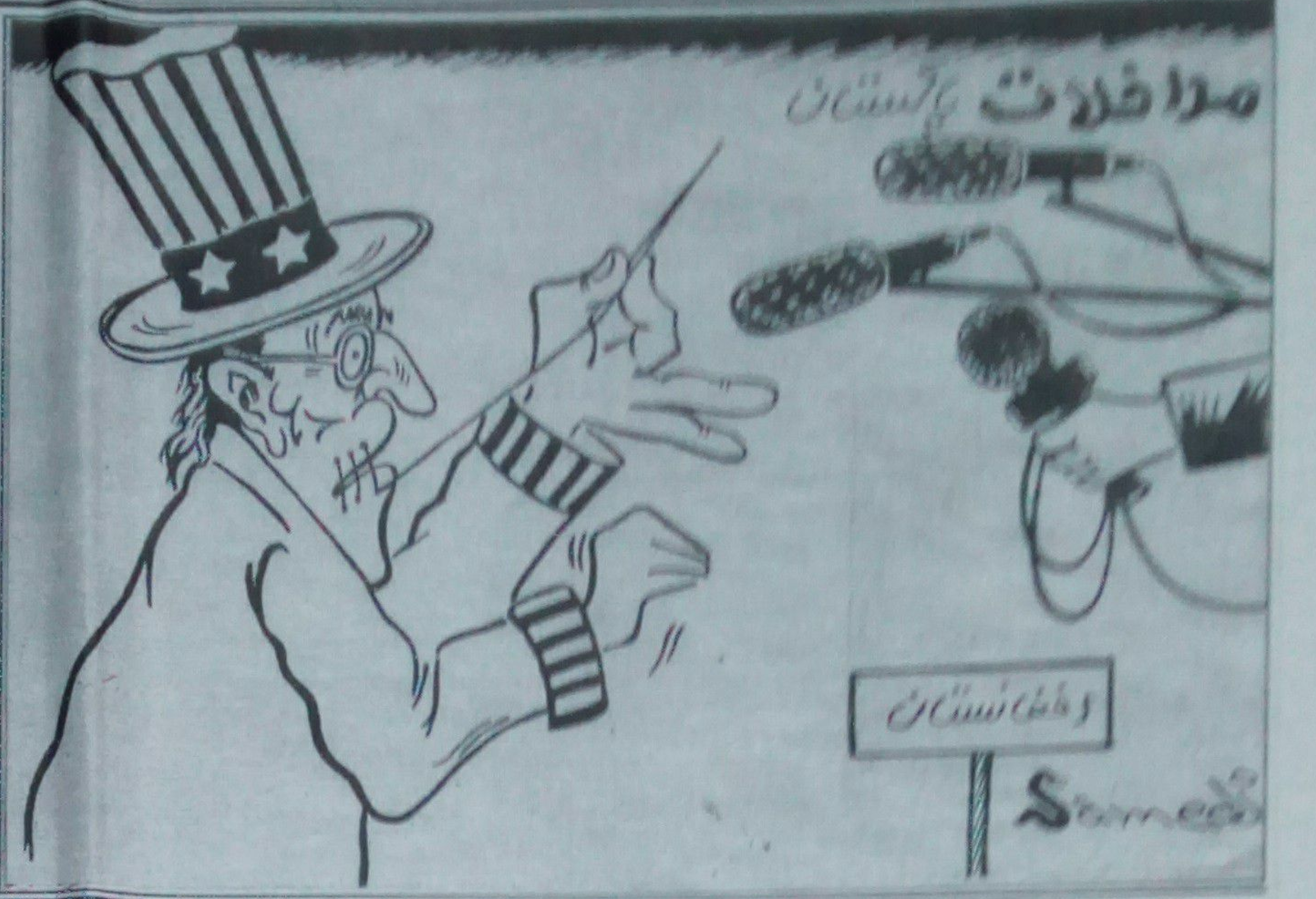

سپورت مو له ناروغیو ...

کېدو لپاره اکسیجن او خواړه اړین دي همدومره سپورت هم اړین دي، نو سپورت ژوندانه لپاره ډېر ګټور دی، دانسان هډوکي، عضلات او فکر وده کوي. په لیره بیا په اوسني حالت کې، چې مخدره توکو کېنت، قاچاق او مصرف ډېر شوی دی او خوانان مخدره توکو لمنې ته پناه وروړي، همدغه سپورت دی، چې انسان له بدو لارو څخه ژغوري.

پوښتنه: داندام ډېرورش د سپورټ دودې لپاره کومې لاې چارې عوره ګڼئ؟

ځواب: دالمپیک دملي کمیټې پلطرنه اړینه ده او کوم هېوادوال چې له بهرنیو هېوادونو څخه خپل هېواد ته راغلي دي، خپلې تجربې له ورزشکارانو سره شریکوي، خوزه تراوسه ددې شاهد نه یم چې دالمپیک ملي کمیټې داندام ډېرورش د سپورت دودې لپاره بهرنیو هېوادونوته ورزشکاران دروزنې لپاره لېږلي وي. داکسان که بهرته دروزنې لپاره ولېږل شي، دوی کولای شي داندام ډېرورش نوې میتودونه زده کړي اودورزش په اړه پوهه تر لاسه کړي، خو داچارې تراوسه نه دي ترسره شوې بل داچې ددغه ورزش وده په دې پورې تړاو پیداکوي، چې ځوانان خومره ورسره مینه اولېوالتیا لري. کوم مهال، چې دځوانانو لېوالتیا ډېره شي، هرومرو دغه ډېر ځوانانو خپله اغېزه کولای شي

اومنې لاسل کړلي، چې سپورټي ګیونه وده وکړي، نوي سپورټي تجهیزات راولېل شي، چې داندام د پرورش سپورت له دې هم دمسلکي کېدو لومنیلګي ایډو خوانه روان شي اوس نه یوازې په کابل کښي دخیوانو ولایتونو کې هم دغه سپورت وده کړې او خپل ځای یې ډېرو سپورتونوته مخ کې پیدا کړي دی زه هیله مند یم شاهدیم، چې ډېرو ځوانانو داندام د پرورش سپورت ته مخه کړې ده

پوښتنه: دآرش داندام د پرورش په کلب کې څومره ځوانان دسپورت زده کړه کوي اوتر زده کړې دود څنګه دی؟

ځواب: دآرش دپرورش اندام په کلب کې تر ٢٥٠ تنو پورې سپورتي زده کړه کوي اوپه بېلا بېلو ټیمونو کې راځي. کلب دسهار له (٥ بجو څخه) تر (١١) بجو پورې پرانیستې دی. ورزشکارانو په لابېل ترتیبات سپورتي زده کړه ورکوي اوورزنه لارښوونه کوي. ارزان لرغغه مهاله، چې زه کوونکي له ورزلونو سره پلمبې اوپا خپل زده کړې حرکتونه پرمخ بیایي مسوولیت لري په دې کلب کې داسې ارزان شتون لري، چې دافغانستان دملي ټیم غړي دي او څو ځله یې لوبې کړي اوله بولجریو څخه برخمن دي او زده کوونکو ته زده کړه ورکوي. ... کوونکو لپاره لږ ترلږه (١٥) ورځې ٩ کار دي.

[illegible]

هېواد ـ لوړي

حفاظت از محیط زیست وظیفه همګانی ...

بیشتری به مردم خویش ګردند همچنان طوریکه در سایر کشور ها معمول است باید به مالکین وسایط نقلیه تفهیم ګردد تا یکنوع آله کوچک تصفیه کننده دود را در وسایط شان نصب نمایند تا توسط این آله دود موتر ها تصفیه ګردیده و به محیط زیست آسیب نرساند. شاروالی ها به تنظیف شهر ها توجه جدی کرده باګذاشتن کثافت دانی و تخلیه روزمره آن، از نقاط مختلف شهر های کشور زمینه را برای محیط زیست سالم مساعد سازد به سرسبزی جاده و آبیاری نهال های مثمر وغیر مثمر وبته های زینتی غرس شده دلسوزی وتوجه کنند به دکانداران، هوتلداران وسایر

شهریان تبلیغ صورت ګیرد که در تنظیف کوچه ومحیط زیست خود همکاری واحساس مسوولیت کنند بناءً تقاضای ما از مردم افغانستان اینست که محیط زیست خودرا تا حدتوان پاک نګهدارند. ازدود کردن وسوختاندن تایر و موبلایل بی کیفیت خود داری وجلوګیری صورت ګیرد و ازشاروالی کابل خواهانیم که محل مناسبی برای کسبه کاران مخصوصاً برای آهنګران درنظر بګیرند وهمچنان برای ذبح مواشی جای ومحل

مناسب را در نظر بګیرند به خاطری که فضای محیط زیست آلوده ازلحاظ روانی باعث تشویش عصبی و روانی شهریان می ګردد.

هدف تجلیل از روزجهانی محیط زیست متوجه کردن همه هموطنان ما به اهمیت محیط زیست پاک والجام کار عملی بخاطر پاک نمودن محلات مسکونی در سراسر کشور می باشد در غیر آن اړالیه تقریبات وخوانش مقالات درخصوص تجلیل ازروز جهانی محیط زیست مفهومی نخواهد داشت.

((ایران د سوریې ...

چې له سټنډو وروسته نولي مسئلي دسازمان ورکولو دطرحې په ګډون دافغانانو دویزې تمدید په مثبت نظر سره خبري ده زیاته کړه په ایران کې مېشتو افغانانو په وړاندې زموږ نظر مثبت دی اوپه تولو برخو کې همکاري نه لیاریو ده دایران له لارې دسوریې جګړې ته دافغانانو د استولو په باب خپاره شوي خبرونه په کلکه رد کړل او زیاته یې کړه: زموږ په ستراتیژۍ کې په سوریه کې دنظامي حل لاره شتون نه لري له دې امله موږ دسوریې جګړې ته دسرتیرو د استولو په لټه کې نه یو خو ده زیاته کړه، بایې چې افراد په شخصي اومذهبي انګیزو سره له بیلابیلو لارو په دې جګړه کې ګډون وکړي دیاډوني اړده چې قنسلګرۍ په کابل کې دایران دسفارت په قونسلي برخه کې دنوي [illegible] سیستم دپرانستلو لپاره چې دوېزې دصادرولو په برخه کې زیاتې اسانتیاوې برابروي کابل ته سفر کړی دی

((د جام خلی دې له نړېدو ...

داثارو دلیست دخوندیو دیرایولو اوتنظیم دطرتګوالې په برخه کې په دغه وزارت پورې اړوندو مسوولینو ته روزنیز پروګرامونه هم جوړ کړل په پای کې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت دفرهنګي چارو مېین دلرغونو میراث له مسوولینو څخه وغوښتل چې دجام دخلي په باب خبرې دلرغوني میراث د سازمان دعمومي مجلس په اجندا کې چې ناکل شوې ده دروان کال دجون میاشتې له پنځلسمې نېټې څخه تر څلوېښتمې نېټې پورې دقطر په پایتخت دوحه کې جوړ شي شامل کړي، اوفبنګ زمنه وکړه چې خپلې ټولې هلې ځلې به ددغه مجلس په اجندا کې دجام دخلي دخیرودشمتو لپاره وکاروي تر څو یو ځل بیا دجام خلي دېنملرلې په مرکزي څای ولیسي باختر

((خوشي شوي طالب مشران امنيتي ګواښ ...

[illegible]

امریکا په قرغزستان کې خپله پوځي ...

[illegible]

ترپوال هوایي ډګر کې د امریکا له پوځي اډې څخه له پوازې افغانستان، بلکې له جنوبي کوریا څخه لیونې بیا تر منګولیا، پولنډ او سلواکور پورې عسکر انتقالېدل. امریکا په دغه هوایي اډه کې د قرغزستان حکومت ته نږدې ٢٠٠ ودالې، جنراتورونه، موټران او فرنیچر پرې ایښي دي دغه پوځي اډه په توپري سر کې د پیشر په نوم نومول شوې وه. پېتر هغه څوک و چې د ٢٠٠١ کال د سپتمبر میاشتې پر ١١ نېټه په نیویارک کې پر سوداګریزو مرکزونو تر برید وروسته د اور وژنې پر مهال یې خپل ژوند له لاسه ورکړ. خو په ٢٠٠٥ کال کې دغه اډه (ماناس، د تجهیزاتو د ترانزیت اډه) ونومول شوه.

د (چهاريادواره) کتاب له چاپه ...

پر ژوند لیک رڼا اچول شوې او ددوي کار نامې یې په بشپړ ډول تشریح کړې دي د کتاب په لومړیو کې د سراج الدین سعید پر ژوند لیک او کارنامو رڼا اچول شوې ده هغه چې په ١٣١٩ هجري قمري کال د کابل په ده افغانانو کې زیږېدلی دی اوپه خته شیواري پښتون دی سعید ډېرې لوړې دولتي دندې تر سره کړې د اماني دورې له پېښو را وروسته د سراج الدین سعید ژوند د تبو ددانو په شان ټکنه پورته تللي او له خپل هېواده اوسني پاکستان او بیا ایران ته مهاجر شوي دي په کتاب

کې دوهم سحل شوي کس نایب سالار سعدالله خان صافي دی چې د خپل ژوند ډېره برخه یې د ملي دفاع په وزارت کې تېره کړې اودېبرک کارمل د واکمنۍ پر مهال یې له خپل ژوند سره مخه ښه کړې ده له هغه وروسته د کتاب په پای کې دنایب سالار سعدالله خان صافي د مشر زوی محمد جان فنا یادونه را غلې دی د هېواد په کچه یوه پېژندل شوي ادبي څېره وه ٢١ ناچاپ اثار لري د کتاب لیکوال ښاغلي مصطفی

عمر زی د خپل کتاب په ٨٢ مخ کې د هغه د شهادت په اړه لیکي: ((شهید محمد جان فنا در هنګام شهادتش چهل و هفت سال عمر داشت و در زمان خود از مطرح ترین و معروفترین چهره های نظامی، فرهنګي و ادبی افغانستان بود کمونستان خدا ستیز، محمد جان فنا را در هنګامی به شهادت رسانیدند که از رهګذر فکري و کرداري، در بلندي ها قرار داشت. شهید محمد جان فنا در

اوجش فنا شد.)) د کتاب په ١٠٨ مخ کې د نایب سالار سعدالله خان صافي ددوهم زوی ډاکتر قمرالدین آتشیکي یادونه را غلې دی د طب او فارسي له پوهنځي نه فارغ [illegible] د کتاب په وروستیو کې د حیات الله بختي له خوا د کتاب د لیکوال مصطفی عمرزي پر ژوند لیک او فعالیتونو هم رڼا اچول شوې ده

حيات الله حليم

افغان اعلانات

الی یک روز قبل از آفرګشائی از ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف بدست آورند آفرګشائی پروژه مذکور به تاریخ ١٠ سرطان سال ١٣٩٣ ساعت ١١ قبل از ظهر در ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف تدویر یافته آفرهای دیر رسیده والترنیټیی پذیرفته نمیشود شرطنامه را ملاحظه نموده تضمین اخذ میګردد. (١٥٢٠)

◆ ◆ ◆ ◆

امور خدماتی وتنظیفی ناحیه یازدهم شهرکابل درمطابقت با قانون تدارکات جمهوری اسلامی افغانستان برای سکتور خصوصی محول میګردد شرکت ها وموسسات خدماتی واشخاص انفرادی که خواهش اشتراک در پروسه داوطلبی را داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست تنظیف شاروالی کابل واقع چهارراهی تنظیف مقابل هوتل و رستورانت شام پاریس بسپارند شرطنامه را درمقابل مبلغ دوهزار افغانی پول غیرقابل بازګشت بدست آورده و آفرهای مالی وتخنیکی شان را از نشراعلان الی بیست ویک روز طور محفوظ بداخل پاکت های سربسته وبعد از مهر ونشانی شد به شعبه مربوط تسلیم وخود شان به روز داوطلبی حاضر ګردند قاعیات درجلسه داوطلبی وآفرګشائی اخذ میګردد. (١٥٢٢)

برای مدرسه بی بی عایشه در مرکز ولایت میدان وردک را به شرکت های ساختمانی بوناپیند ریناسپنس وسالار شکیب، جالیت وینجیر، به قیمت مجموعی مبلغ ١٦٤٢٠٢٥٨٢٢ افغانی می باشد عقد قرار داد نماید. شرکت های خصوصی ودولتی که درمورد ادعا داشته باشند از نشراعلان الی چهارده روز به ریاست تهیه وتدارکات مراجعه نمایند درغیرآن حق شکایت را نخواهند داشت. (١٥١٨)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف ولایت کابل یکباب حویلی ٣ اطاقه را برای مکتب ابتدائیه له برجه ولسوالی بګرامی با ویس محمد ولد عبدالنبی ماهانه به مبلغ شش هزار افغانی برای مدت یکسال قرار داد مینماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (١٥٢١)

◆ ◆ ◆ ◆

وزارت معارف از بودجه خویش اعمارپخش دوم لیلیه مدرسه مولوی تره خیل معه دوباب چاه سپتیک واقع پل چرخی مربوط ناحیه ٢١ شهرکابل را به اساس داوطلبی باز داخلی وقانون تدارکات ملی قرار داد مینماید. ازشرکت های ساختمانی واجد شرایط دعوت بعمل میآید تا اسناد داوطلبی را درېدل ١٠٠٠ افغانی پول غیر قابل بازګشت

١٠ قبل از ظهر که روز داوطلبی وآفرګشائی است درخواستی های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس

٠٢٠٢١٠٢٢٢٠_٠٧٥٢٠٣٠٢٠١

٠٧٥٢٠١٠٠٠٢_٠٧٥٢٠٣٠٢٠٢

ایمیل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsab
oor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

www.afghantelecom.af
(١٥١٦)

◆ ◆ ◆ ◆

جواز کار نمبر ٠٠٩١١٢٠١٠٠٠١٣١٥ به اسم کوپتا تبعه کشور هندوستان مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

وزارت معارف درنظر دارد پروژه MoE/W-183/S-NCB 10.6 اعمار تعمیر ٨ صنفی همرا با کمپیوتر لاب ولابراتوار، سیستم کانالیزسیون وفاصل آب، سیستم برق ٥ غرفه تشناب ها، دیوار احاطه همراه با دروازه وکثافات دانی پلاستیکی وکانکریتی

ظهر که روز داوطلبی وآفرګشائی است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس

٠٢٠٢١٠٢٢٢٠_٠٧٥٢٠٣٠٢٠١

٠٧٥٢٠١٠٠٠٢_٠٧٥٢٠٣٠٢٠٢

ایمیل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsa
boor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

www.afghantelecom.af (١٥١٣)

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتی افغان تیلی کام برای سیستم GSM-2G-3G ولایات کندهار، مزارشریف، کندز، ننګرهار وهرات به سیستم چیلرکه دارای ظرفیت های مختلف می باشدبه قرار دادی ضرورت دارد دوایر دولتی، شرکت های وارداتی واشخاصیکه خواهش رسانیدن وسایل سیستم فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ٢٨/٣/ ١٣٩٣ ساعت ٢:٠٠ بعد از ظهر جلسه تخنیکی وبه تاریخ ٢٢/ ٣/ ١٣٩٣ ساعت

از ظهر که روز داوطلبی وآفرګشائی است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد

آمریت تهیه وتدارکات

منزل چهارم تعمیر پست پارسل

محمد جان خان وات کابل افغانستان

شماره های تماس ٠٢٠٢١٠٢٢٢٠_

٠٢٠٢١٠٢٢٢٢٠_٠٧٥٢٠٢٠٢٠١

٠٧٥٤٠١٠٠٠٢_٠٧٥٢٠٢٠٢٠١

ایمل آدرس

m.hamed@afghantelecom.afsab
oor.khwaja@afghantelecom.af

ویب سایت

(١٥١١) www.afghantelecom.af

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتی افغان تیلی کام جهت اعمار یک باب تعمیر برای نصب دستګاه های جدید درشهرک عینو ولایت کندهار ضرورت به قرار دادی دارد شرکت های ساختمانی واشخاصیکه خواهش اعمار تعمیر های فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ٢/ ٤/ ١٣٩٣ ساعت ٢:٠٠ بعد از ظهر جلسه تخنیکی وبه تاریخ ١٠/ ٤/ ١٣٩٣ ساعت ١٠ قبل از

کابل سپرده وخودشان از نشراعلان الی بیست ویک روزکاری مراجعه نمایند شرطنامه را ملاحظه کرده میتوانند تضمین اخذ میګردد. (١٥٠٨)

◆ ◆ ◆ ◆

شاروالی کابل درنظر دارد تا امور ساختمان سالون فاتحه خوانی زنانه واقع بینی حصار مربوط ناحیه هشتم را از طریق سکتور خصوصی به داوطلبی بسپارد. لهذه از شرکت های مسلکی که از تجارب خوب کاری وامکانات تخنیکی برخوردار بوده و داوطلب باشند تقاضا میګردد که به منظور اخذ شرطنامه ولست مشخصات به ریاست پالیسی وانسجام شاروالی کابل مراجعه نموده وخود شان از نشراعلان الی بیست ویک روز درمجلس آفرګشائی اشتراک نمایند تضمین طبق شرطنامه اخذ میګردد. (١٥٠٧)

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتی افغان تیلی کام جهت اعمار دوباب تعمیر برای نصب دستګاه های جدید درشهرک امید سبز وساحه ارزان قیمت ضرورت به قرار دادی دارد شرکت های ساختمانی واشخاصیکه اعمار تعمیر های فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ٢٨/ ٣/ ١٣٩٣ ساعت ٢:٠٠ بعد از ظهر جلسه تخنیکی وبه تاریخ ٢/ ٤/ ١٣٩٣ ساعت ١٠ قبل

ریاست معارف ولایت کابل یکباب حویلی ده اطاقه را برای مکتب ابتدائیه قلعه شادی ولسوالی بګرامی با حاجی مولاګل ولد سید محمد ماهانه به مبلغ هجده هزار افغانی برای مدت یکسال قرارداد مینماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (١٥٠١)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع محمد حامد ولد محمد خان دوکاندار مارکیت اریانا میرساند تا جهت تعقیب دوسیه دعوی خویش از نشراعلان الی دو ماه به ریاست محکمه تجارتی کابل حاضر شود درغیرآن درغیاب شان تصمیم اتخاذ وانګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (١٥٠٢)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف ولایت کابل یکباب حویلی ١١ اطاقه برای مدرسه دینی کلکان را باتوید ولد عبدالحکیم ماهانه مبلغ ده هزار افغانی برای یکسال قرارداد می نماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (١٥٠٦)

◆ ◆ ◆ ◆

پارکینګ وسایط شهری واقع سینما پامیر به اجاره داده میشود اشخاص انفرادی ومشتاقین خصوصی که خواهش اجاره ګرفتن آنرا داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست عواید شاروالی

ketabton.com: The Digital Library

هیواد
HEWAD DAILY
ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د غبرګولي ۱۴ مه د ۱۴۳۵ ق د شعبان المعظم ۵ مه د 4/6/2014

هیواد ورځپاڼه د ۱۳۹۳ لمریز کال لپاره ګډون کوونکي مني

[illegible]

د بهرنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونیه ← ۲۰۰۰ _ افغانۍ
د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو اوموسسو لپاره کلنی ګډون ونیه ← ۴۰۰۰ _ افغانۍ
د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو اوموسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونیه ← ۳۰۰۰ _ افغانۍ
له هیواد څخه د بهرنیسه والو لپاره کلنی ګډون ونیه ← 200 - چالره

[illegible] ← ۳۰۰۰ _ افغانۍ
[illegible] ← ۱۵۰۰ _ افغانۍ
[illegible] ← ۲۰۰۰ _ افغانۍ
[illegible] ← ۱۰۰۰ _ افغانۍ
[illegible] ← ۴۰۰۰ _ افغانۍ

((د جام څلی دې له نړېدو وژغورل شي))

سید مصدق خلیلي چې دلرغونومیراثونو په نړیوال سیمینار کې ګډون په مقصد فرانسې ته سفر کړی و دافغانستان دلرغونومیراثونو او دمعنوي ضمانې داړتیا دارزښت په باب ویناتر خنګ ورسره ورخ د نړیوالومیراثونو دنړیوال سازمان دآسیا او اوقیانوسیه څېرڅې له رییس جینګ فینګ سره په کتنه کې ددغه ارزښتناک فرهنګي میراث له انډېښنو ډک حالت یادولوپه ترڅ کې څرګنده کړه ،چې په غور ولایت کې د وروستیو سیلاونوله امله د دغه خلي استنادي دیوال چې دجام شپېد په تګلوري کې دی، په بشپړه توګه ویجاړ شوی چې دغه ناوړه کار دجام تاریخي خلي له خطر سره مخامخ کړی دی

ده زیاته کړه چې په همدې حال کې دزیانواوړینتونو او دنورو جوي عواملو له امله ددغه خلي دمعماري اوخطي ښکلا دنړېدو په حال کې ده اوله تدریجي ویجاړتیا سره مخامخ دی، که چېرې په لنډ مهال کې د نړېدو مخه یې ونه نیول شي لري به له وي چې په څلي کې کومه ښکلاته پاتې کېږي اوداکار ددغه خلي دمعماري اوهنري ارزښت په کمښت باندې مستقیمه اغېزې لري خلیلي په دې ترڅ کې چې ددغې پېښې تصویرونه او مفصل رپوټ دنړیوال میراث دسازمان دآسیا او اوقیانوسیه دبرخې رییس ته وړاندې کړل. له ده څخه یې وغوښتل چې دخلي دحالت اودجام دلرغونې ساحې دخوندي لپاره داطلاعاتو اوفرهنګ له وزارت سره همکاري وکړي

جینګ فینګ دجام څلي له دپاملرنې په خاطر د همکارۍ ژمنه وکړه او څرګنده یې کړه چې په نږدې لنډ ممکن وخت کې جاپان ،کوریا او ایټالیا په ګډون له مرستندویو هیوادونوسره اړیکې نیسي چې له نړیوال میراث سره دخپلو مرستوپوه برخه دجام څلي ته بیله کړي. ده زیاته کړه چې یخوانۍ دخلي دغاړو دینګیښت په برخه کې دنړیوال میراث دسازمان عمومي غونډې ته پروپوزل وړاندې کړی ، چې ضمیمه به یې دجام دڅلي له انډېښنو ډک حالت اوداستنادي دیوالونو دموضوع سملاسي او جدي اقدام داړتیا په یادونې سره هم عمومي او داجراییوي بورډ غونډو ته وړاندې کړي. په دې کتنه کې دغه راز په افغانستان کې دنړیوال میراث دساحو دحالت او دنړیوال میراث په فهرست کې دافغانستان دیوشمیر نورو تاریخي او لرغونو ساحو دثبت دڅرنګوالي په باب خبرې وشوې چې دنړیوال میراث مسوولینو یې هرکلی وکړ، اوویې ویل ددغې اداري امکاناتو ته په پاملرنې سره دنړیوالو میراثونوپه فهرست کې دثبت په لاره کې دغومیراثونو دوړاندې کولو لپاره ډېر ښه وخت دی اوپه دې برخه کې یې دهر راز همکارۍ ژمنه وکړه فینګ ژمنه وکړه چې په نږدې راتلونکې کې دوه تنه ماهران لیږي چې داطلاعاتو اوفرهنګ وزارت د ثبت ددوسیو دبرابرولو په لاره کې مرسته وکړي اوله دې سره جوخت دنړیوال میراث په فهرست کې ۷ مخ

((رسانه ها باید در انتخابات اینده مسئولانه...

کرزی نسبت به همه دوره ها متماز بوده است مبارز خاطر نشان کرد که افغانستان خوشبختانه زندانی سیاسی در عرصه ژورنالیزم ندارد و تاکید نمود که وضعیت آزادی بیان در افغانستان نسبت به کشور های همسایه بهتر است وی اطمینان داد که آزادی بیان به قدرتی که در افغانستان رسیده است در آینده نیز باقی خواهد ماند و از رسانه ها خواست تا با تمام توان از آن حفاظت و پاسداری کنند داکتر محمد هاشم عصمت الهی نیز در این نشت صحبت کرده، خطاب به رییس جمهور کرزی گفت زمانیکه شما بر اریکه قدرت تکیه زدید افغانستان در عرصه ارتباطات اجتماعی، بحران را تجربه می کرد اما شما این بحران ها را به نفع ثبات و منافع کشور مهار و مدیریت کردید در این نشست رییس جمهور در پاسخ به سوالی که نقاط ضعف و قوت ایشان در بیشتر از ۱۲ سال گذشته چه بوده است، گفت بزرگترین موفقیت من این بود که افغانستان خانه همه افغانها گردید همچنان توجه به معارف و تهیه بورس های تحصیلی به جوانان [illegible] دستآورد های بزرگ ما بود حامد کرزی افزود یکی از مهمترین دستآورد های دیگر، احراز جایگاه و عزت افغانستان در جامعه جهانی است هیچ نشست و یا اجلاس بین المللی وجود ندارد که در آن افغانستان حضور نداشته باشد بیرق افغانستان در تمام جهان در اهتزاز است رییس جمهور کرزی نواقص حکومت اش را نیز برشمرده گفت که ناتوانی ما در تطبیق قانون بود زیرا امکانات و وسایل تطبیق قانون را نداشتیم و هنوز هم نداریم و دلیل دیگرش کمبود کادر های مسلکی به منظور تطبیق احکام دولتی بود حامد کرزی ناامنی و عدم ثبات را در کشور یکی از چالش ها شمرد و همچنان حضور نیرو های خارجی را نیز عامل عمده در عدم تطبیق قانون در کشور دانست

د ناټو د روزنیز ماموریت...

هم د ۲۰۱۶ کال تر پایه پورې، په بشپړه توګه له دغه هیواده ووځي. په دې توګه یو پلان سره امریکا غواړي چې د خپل تاریخ یو ډېره اوږده جګړه چې پر دغه هیواد د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ نېټې بریدونو ولمونه، پای ته ورسوي. د ناټو د غړو هیوادونو د دفاع وزیرانو غونډه پرون پیل او نن به هم دوام وکړي. دا غونډه به پروګرام د افغانستان لپاره پر خپل نوي پلان شوي ماموریتیا «ریزولیوټ سپورټ» بحث کوي. د بحث مهمه خبره دا ده چې آیا له افغانستانه د امریکایي عسکرو د وتلو مهال وېش پر دغه پلان اغېزه لري که نه، که یې لري نو څه ډول. د ناټو یو شمېر ډیپلوماتانو وویل چې د امریکایي ځواکونو د وتلو مهال وېش د ناټو د دغه پلان په هکله چې غواړي په سیمه پېرو اډو کې افغان امنیتي ځواکونه وروزي، دا پوښتنې رامنځ ته کړې چې آیا د امریکایي سرتېرو د کمېدو په پام کې نیولو سره کېدای شي دغه پلان تر یوه کال زیات دوام وکړي په ناټو کې د امریکا استازي ډګلاس لوټ، یوه لنډ خبري کنفرانس ته وویل، دا لا تر اوسه روښانه نه ده چې آیا د ناټو ماموریت به تر ۲۰۱۶ کال وروسته هم دوام وکړي که نه، حتی که چېرې راتلونکی افغان ولسمشر له امریکا او ناټو سره پلان شوی امنیتي تړون لاسلیک هم کړي لوټ وویل «زه کولای شم چې یوازې دومره ووایم چې د واشنګټن له خوا اعلان شوی پلان یوازې دا ډاډ ورکوي چې د ناټو د «ریزولیوټ سپورټ» ماموریت تر تر لږه یو کال دوام کولای شي «د امریکا استازي د خپلو خبرو په دوام کې وویل «دا چې تر هغه وروسته څه کېږي په هغه پلان پورې اړه لري چې تراوسه لا جوړ شوی نه دی یوه خبره روښانه ده چې له ریزولیوټ سپورټ ماموریت سره متحده ایالات تر یوه کاله پورې مرسته کولای شي» د ناټو یوه لوړپوړي پوځي چارواکي وویل چې هغه تمه لري چې د ناټو نور غړي هیوادونه تر ۲۰۱۴ کال وروسته له ۳۰۰۰ تر ۴۰۰۰ پورې سرتېري د امریکایي ځواکونو تر څنګ ودروي. د ناټو د روزنیز د نوي پلان له مخې ترکیه په کابل، آلمان په مزار شریف، ایټالیا په هرات او امریکا متحده ایالات په جنوب او ختیځ کې د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت مشري پر غاړه اخیستې ده. د پلان بدلون خو د ناټو یو لوړپوړي ډیپلومات وویل چې د امریکایي سرتېرو د کمولو د تصمیم معنی دا ده چې په کابل او څلورو نورو سیمه ییزو «اډو» کې د ناټو پلان شوې طرحه به تر ۲۰۱۵ وروسته پلي نه شي. ولې نوموړي ډیپلومات چې د خپل هویت د نه ښوولو په شرط یې خبرې وکړې وویل «د ۲۰۱۶ کال له پاره به تر یوې اندازې پر دوی پلان وي او د ۲۰۱۷ کال په پای کې به نور نه امنیتي روزنه وي او نه هم کومه پوځي سلا مشوره او مرسته.» دغه راز د امریکایي ځواکونو د کمولو اعلان په دې هکله هم پوښتنې رامنځ ته کړې چې آیا آلمان او ایټالیا به وکړای شي چې په یوازېتوب سره د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت ته په شمال او لوېدیځ کې دوام ورکړي. د ناټو ماموریت د عملي کولو لپاره اکمالاتي او لوژیستیکي مرستې په لومړیتوب کې راځي، لکه د هوايي بریدونو او ترانسپورټ لپاره الوتکې او دغه راز د نیلو د اکمال الوتکې دغه ډول مرستې تر زیاتې کچې یوازې د امریکا متحده ایالات چمتو کولای شي. د متحده ایالاتو استازي، لوټ د دا ډول مرستو په هکله وویل چې د هغه هیواد اکمالاتي مرستو ته ژمن دی، خو «دا د دې معنی نه لري چې امریکا به خپل هر متحد ته هر څه چې چې موقعیت ولري امکانات او منابع برابروي. دا څه چې تر یوې اندازې پورې دا د هر هیواد خپل مکلفیت دی چې له خپلو سرتېرو سره مرسته وکړي.» ویل کېږي چې د امریکا ۹۸۰۰ سرتېري چې په راتلونکي کال کې پاتې کېږي، یوه برخه به یې د ناټو د امنیتي روزنې په چوکاټ کې او بله برخه به یې د القاعدې د ډلو پر خلاف د ترهګرۍ ضد ماموریت له پاره وګومارل شي

پر کونړ د پاکستان د راکټي حملو موضوع باید...

د بهرنیو چارو وزارت ته دغه سپارل شوې چې له امریکا څخه وغواړي، چې د افغانستان او امریکا ترمنځ د ستراتیژیک تړون د نهمې مادې او موجود میکانیزم له مخې په خپلو ژمنو عمل وکړي. خو په کابل کې د امریکا سفیر وویل، چې د ستراتیژیک سند له مخې دوی مکلف نه دي؛ چې په دې موضوع کې ښکاره اقدام وکړي. «ماسره اوس دا سند نشته، خو د دې سند له مخې امریکایي ځواکونه کوم مشخص عمل ته ژمن نه دي؛ موږ پوهېږو، چې د افغانستان ثبات او امنیت مهم دی، موږ له افغان حکومت سره مرسته او مشوره کوو، چې څنګه کولای شو نه ځواب ورکړي.» د پاکستان د راکټي حملو په اړه د افغان حکومت او خلکو له غبرګونونو سره - سره اوس هم دغه حملې دوام لري او د کونړ چارواکي وایي؛ چې د نه شپې په ورځ ددې ولایت په سرحدي سیمو ۱۲۰ توغندي لګېدلي. کارپوهان وایي؛ ترهغو چې حکومت له یوه پیاوړي موقف څخه له ټردي له پاکستاني چارواکو سره دا موضوع حل نه کړي؛ اعتراضونه او په دې اړه له بهرنیو هیوادونو څخه مرسته غوښتل کوم ځای نه نیسي

افغانستان د نړیوالو رسنیو په هنداره کې

امریکا له مجبورتیه له برګډال سره د طالب بندیانو تبادله تر سره کړه

د امریکا فارن پالیسي خپرونې او د لندن ډیلي ټیلګراف ورځپاڼې د یوه امریکایي اسیر په مقابل کې د پنځو طالب زندانیانو د تبادلې په هکله مطالب خپاره کړي دي. [illegible]

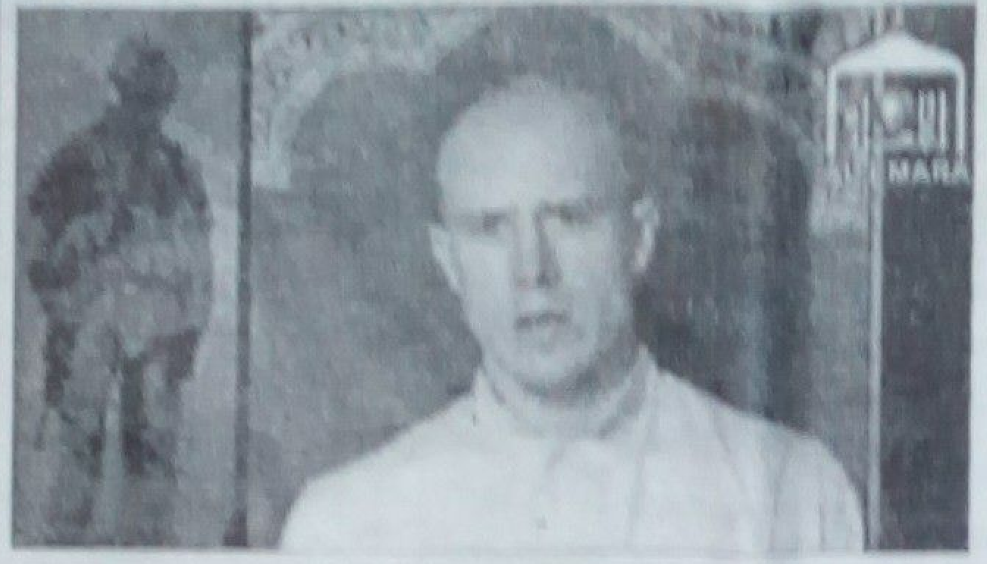

[illegible]

((ایران د سوریې جګړې ته افغانان نه دي لېږلي))

ارشاد احمدي ورسره ورځ دایران دبهرنیو چاروو وزارت له پارلماني، قونسلي او له دغه [illegible] دسوریې جګړې ته [illegible] ایران کې مېشتو افغان مهاجرینو داستولو له پلوه دافغانستان [illegible] لیرو دیرشو کلونو کې دافغان مهاجرینو په نسبت دایران دکوربه توب او دسازمان ورکولو دطرحې په ګډون دافغانانو دویزې دتمدید له امله قدرداني وکړه او دهغوی دویزې دتمدید غوښتنه یې وکړه دبهرنیو چاروو وزارت سیاسي معین په ایران کې بندي افغانانو داسانتیاو دبرابرولو دغوښتنې په ترڅ کې دهغوی دمجازاتو دبښنې اوتخفیف غوښتنه وکړه، اوزیاته یې کړه په عمري بنداعدام دجزا دتعدیل په باب سیاسي تصمیم کولای شي دافغانستان دخلکو ترمنځ او ددواړو هیوادونو په اړیکو کې مثبتې اغېزې ولري دغه راز قشقاوي ژمنه وکړه ۷ مخ

هیواد څخه په بهر کې مېشتو ایرانیانو دچارو له مرستیال علي رضا قشقاوي سره په کتنه کې دواړو لورو دجمهوري ریاست دراروانو انتخاباتو ، په ایران کې دمېشتو مهاجرینو دستونزو ، دسازمان ورکولو دطرحې په ګډون دالدېښنې، په ایران کې دمېشتو بندي افغانانو دمجازاتو دبښنې اوتخفیف ددواړو هیوادونو ترمنځ دقونسلي چارو دګډ کمېسیون ددایمي غونډې دجوړولو ، دبندیانو د لېږدولو دموافقه لیکونو داجرا

زموږ افغان ماموریت به له ۲۰۱۵م کال...

د افغانستان پر همکارۍ، له افغانستان سره په سیاسي او نظامي همکارۍ او د ناټو هغه ماموریت ارزول کېږي چې همدا اوس په افغانستان کې په کې تشکیل دی. نوموړي چارواکي وویل، د ولسمشر اوباما د اعلان سره سم به په افغانستان کې تر لس زرو کم امریکایي سرتیري پاتې کېږي او د ۲۰۱۵م کال په جنوري کې به د ناټو افغانستان د پوځ د روزنې او سلامشورو بهیر ته دوام ورکړي، خکه پوځي ماموریت پای ته رسېږي. تر هغه سملاسي وروسته به په افغانستان کې د ایساف ماموریت هم څرګند شي او له افغانستان سره به د مشارکت بهیر دوام ولري. نوموړي د یوه غبرګال د پوښتنې په ځواب کې چې په افغانستان کې د بشپړ حضور خنمولو غوراوی شته او که، وویل له داسې څه نشته او په هرصورت به اجازه ورنه کړي چې د تیرو ۱۲ کلونو لاس ته راوړنې په اوبو لاهو شي. هغه وویل، ناټو افغان ځواکونو ته روزنه ورکوي خو د مالي لارو چارو برابرول د ناټو دغړو هیوادونو دنده ده. ناټو په افغانستان کې د پاکتو د لومړي پړاو له امنیته خوښ دی چې افغان ځواکونو یې د امنیت ساتلو دنده لرله. ناټو د پاکتو دویم پړاو یا امنه سر ته رسیدو ته سترګې پر لاره ده. د بروسلز اوسنۍ غونډه پر اوکراین د روسیې د تیري تر پیل وروسته لومړنۍ غونډه ده او دوی به پر بحث وکړي چې د روسیې پوځي ګام ته کوم غبرګون وښیي. د ناټو د دفاع وزیرانو بله غونډه به سپتمبر کې د برتانیا په ویلز کې کېږي.

Dr : shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies
Editor –in-chief: Ahmad Zalmai (Shahbaz) 0700078578
Deputy: Shah Wali "Qarar"

دورځپاڼو رئیس ډاکټرشمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
امر او مسوول مدیر احمدزلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مرستیال شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۲۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احمدشاه ساقي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

کتونکې ډله
• سیدیوسف "شریفي"
• محمد صادق قلندري
• میر مسجدي عزیزي
• اصغر ښتې

دورځپاڼې د وېش څانګه ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱

بریښنالیک hewad1948@yahoo.com

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

بهرنۍ لنډ خبرونه

اروپا ته د اوباما سفر پر اوکراین تمرکز کوي

د امریکا جمهور رییس بارک اوباما اروپایي سفر پیل کړ، چې نظر د اوکراین کړکېچ یې د اجندا اصلي موضوع وي. هغه به د اوکراین له ټاکل شوي ولسمشر سره هم ووینې. اوباما پرون د پولنډ پلازمېنې وارسا ته ورسېد، چې د اروپا په ختیځ کې خپلو متحدانو له پیاوړ وژغوري. د اوباما په اجندا کې شامله لومړۍ موضوع له هغو امریکایي او پولنډي ډیپلوماټو سره لیدنه ده، چې د اوکراین کړکېچ تر پېلېدو وروسته په ګډه د ناټو هوایي ځواکونو پر پولنډ هوایي ګزمې کوي. تر دې غونډې وروسته به ولسمشر اوباما او پولنډ ستیال یې د یوې غونډې مشري وکړي او له هغه د G7 هیوادونو په غونډه کې ګډون کوي. روسیې تر دې مخکه د G8 غړیتوب لاره، چې د اوکراین په کړکېچ کې د لوېدیځ په اند د نه همکارۍ له کبله له دې سازمان څخه وایستل شوه او په عوض یې G7 رامنځ ته شو هغه فرانسې ته هم ځي، چې ولسمشر فرانسوا اولاند سره ووینې. اوباما به د دې دې د اوبامي ګلیزې د لمانځلې پر مهال له ولادیمیر پوتین سره مخامخ شي

د سوریې د ولسمشرۍ شخړه پېزې ټاکنې

په سوریه کې پرون د ولسمشرۍ ټاکنې تر سره شوې. اټکل کېږي چې د سوریې مشر بشارالاسد به دریم وار هم د اوو کلونو لپاره بریالی شي. په سوریه کې له تېرو درېیو کلونو راهیسې روانې کورنۍ جګړه کې تر ۱۶۰ زره زیات انسانان وژل شوي او په میلیونو نور لېږدېدلي او کډوال شوي دي. د دغه هیواد اپوزیسیون دا ټاکنې مسخره بولي او د انتخاباتو د تحریم ږغ یې کړی دی. دغه ټاکنې یوازې د حکومتي ځواکونو تر ولکې لاندې سیمو کې ترسره کېږي

په هند کې د جنسي تېري او وژنې نوې پېښه رامنځ ته شوه

په هند کې یو وار بیا پر ځوانې نجلۍ لومړی جنسي تېری شوی او بیا وژل شوې ده. دغه پېښه په اتراپردېش ایالت کې چې د هیواد په شمال ختیځ کې پروت دی، رامنځ ته شوې ده. څو ورځې د مخه هم په دغه ایالت کې د ۱۴ کلنې او ۱۲ کلنې نجلۍ مړي موندل شوي وو پر دوی ډله ییز جنسي تېری شوی وو. دتازه پېښې د ۲۲ کلنې نجلۍ لوڅ جسد په بریلي ولسوالۍ کې موندل شوی دی. وایي دغه نجلۍ تر مرګ د مخه د تېزابو څښلو ته مجبوره کړل شوې وه. د سیمه ییز حکومت د نظر مخې نه په سلونو تېرجنو د کور د دې پر ضد مظاهره وکړه. دوی د ښځو د خوندي ساتلو او د قربانیانو لپاره د عدالت غوښتنه کوله.

چین د ګوګل شرکت سانسور کړی

چینایي چارواکي تر څوا زیات اوس د ګوګل امریکایي انټرنیټي شرکت ته د خلکو د لاس رسي مخه نیسي. دلیل یې دغه نوې بندېز د ۱۹۸۹ کال د جون پر ۴ نېټه د پېکینګ د تیانانمن په میدان کې د پوځ له خوا په خونړۍ توګه د دیموکراسۍ غوښتنګ د خپلو ګلیزې سره تړاو ولري. د «ګرېټ فایر اوزګ» په نامه انټرنېټ پالي چې د چینایي سانسورونو ارزونه کوي، وایي چې دغه سانسور د اوونۍ د پای راهیسې د ګوګل ټول خدمتونه لګه نیول. برېښنا لیکونه او نقشې اغېزمن کړي دي. د تیانانمن میدان د خونړۍ پېښې ګلیزې له امله د خلکو په دغه جمهوریت کې د انټرنېټ د سانسور سره سره امنیتي تدابیر هم لا پېاوړي شوي دي. د ټول هیواد په کچه حکومت ضد انتقاد کوونکي نیول شوي، نظر بند شوي، تحقیقات ترې شوي او یا هم ګوښه شوي دي. که چې د ګوګل شرکت په ۲۰۱۰ کال کې له چینه لمن ټوله کړه، چې مجبور نه شي د لا زیات سانسور سره مخامخ شي، په اتوماتیکه توګه د ۲۰۱۰ کال کاروونکي په هانګ کانګ کې د ګوګل پاڼې ته واړول شول

په فرانسه کې د حج ننداړتون

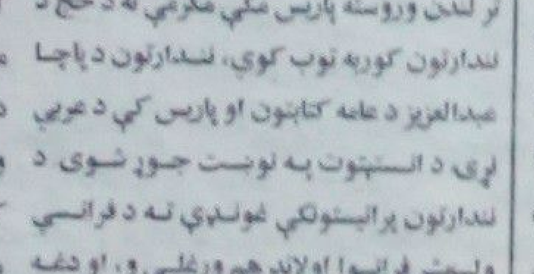

تر لندن وروسته پاریس مکې مکرمې ته د حج د ننداړتون کوربه توب کوي، ننداړتون د پاچا عبدالعزیز د عامه کتابتون او پاریس کې د عربي نړۍ د انسټیټوټ په ګډون جوړ شوی د ننداړتون پرانیستونکې غونډې ته د فرانسې ولسمشر فرانسوا اولاند هم ورغلی و، او دغه ننداړتون یې د پاریس او ریاض ترمنځ په ادبي، تاریخي او کلتوري شویو اړیکو ښکاره ښکارند رڼاوله وبلل. دا لومړی ځل دی، چې د فرانسې ولسمشر د اسلامي لرغوني کلتور ننداړتون ته نږدې کوري. «فرانسه تل غواړي، چې د لرې او نږدې ولس، دینونو او کلتورونو سره نږدې اړیکې وساتي.» نن فرانسه د دغو اسلامي کلتوري رګونو د ننداړتون کوربه توب کوي، په ځانګړې توګه د فرانسې مسلمان وګړي د خپل اصلیت او ایمان پر بنسټ خپل داسې کلتوري دود پالي، چې له شمالي افریقا او منځني ختیځ څخه سرچینه اخلي، او نن د دوی کلتور د ننداړتون په یه نړیوالو ته وړاندې کېږي. په ننداړتون کې د اسلامي کلتور ښلابېل توکي، شخصي تاریخي آثار، مخطوطې، مجسمې، تاریخي نقشې، د لومړیو پېړیو او معاصر تاریخ ۲۳۰ کلتوري توکي، او داسې کمیابه مستند فلمونه هم ننداړې ته وړاندې شوي، چې د اسلام د پنځمې بنا د تېر او تلپاتي تاریخ کیسې یادوي.

له بهرنیومنابعو څخه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library